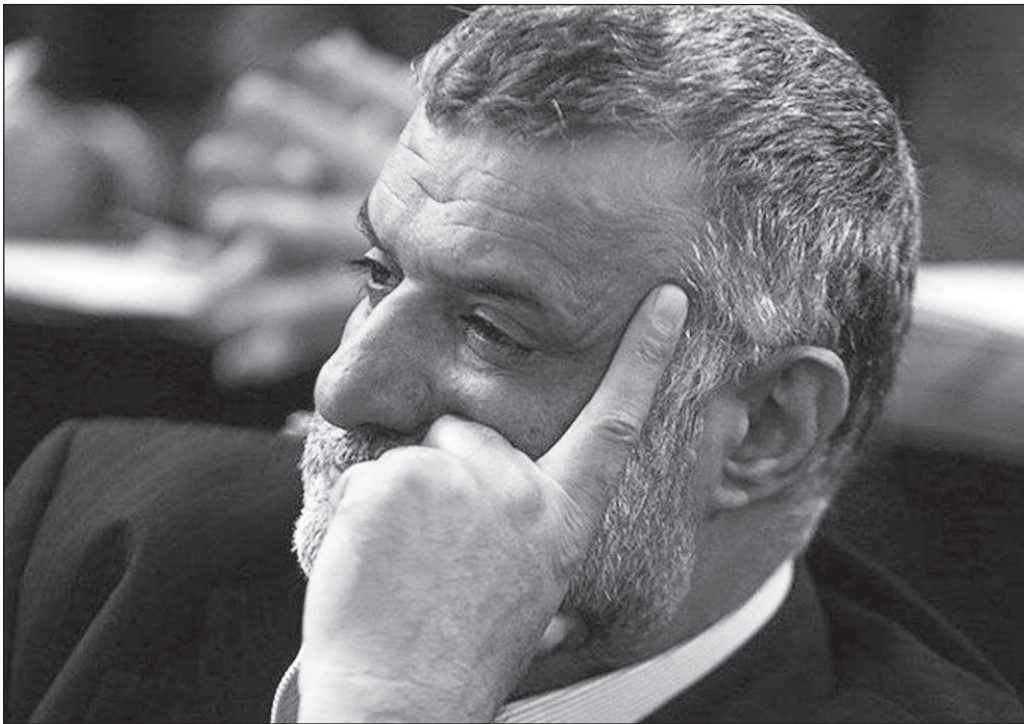

صنعت قند و شکر استوار در سال ۱۳۹۷ در مسیر توسعه منافع ملی

محترم این وزارتخانه در بخش مربوط به شکرند ممکن و میسر شد. وزیر جهاد کشاورزی اما با اعتقاد راسخ به اینکه تولید شکر در داخل نسبت به واردات با صرفه‌تر است راه را برای کارگر شدن وسوسه‌ها بست. ایستادگی در برابر وسوسه واردات با حرف‌های فریبنده‌ای مثل حمایت از مصرف‌کننده و ارزان نگه داشتن قند و شکر در سال ۱۳۹۷ یک مزیت بزرگ برای ایران پدیدار کرد و ریل را از تجارت به سوی تولید داخل تغییر داد.

انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر و مجموعه مدیران کارخانه‌ها نیز در سازگاری و تعامل با هم و اجتناب از رشد دادن تعارض منافع احتمالی و تعهد اخلاقی به تصمیم‌های انجمن و البته حضور پر قدرت در مراکز تصمیم‌سازی، کارها را گونه‌ای سامان داد که کمک بزرگی به صیانت از تولید داخل شد. تولید آمار و اطلاعات دقیق‌تر از تحولات بازار شکر و ارایه به مراجع ذیربط در نشست‌های مرتبط با صنعت در وزارتخانه‌ها و مؤسسه‌ها و نهادهای قانونگذاری کار بزرگی بود که انجام شد. مدیران نخبه و سرسخت در بخش پیشگام صنعت و در کارخانه‌ها نیز به استواری صنعت قند و شکر کمک بزرگی کردند. کاهش وابستگی به خارج و نگه داشتن ارزهای کمیاب در داخل نیز از دستاوردهای صنعت قند و شکر در سال ۱۳۹۷ بوده است.

سال ۱۳۹۷ با همه دشواری‌ها، سختی‌ها و شیرینی‌هایش به انتها رسیده است و تا چند روز دیگر به تاریخ سپرده می‌شود. اما عبور زمان از این سال راه را برای ارزیابی رخدادهای و رویدادهای مؤثر و سرنوشت‌ساز برای فعالیت‌ها و شخصیت‌ها و گروه‌ها نمی‌بندد و در کارنامه‌ها ثبت می‌شود. هر سازمان، بنگاه و نهادی که بتواند در یک دوره مناسب ارزیابی دقیقی از کارنامه خود در سال ۱۳۹۷ انجام و از تجربه‌های این سال برای فرادهای خود استفاده کند کامیاب‌تر است. این رخداد ضروری برای صنعت و خانواده بزرگ صنعت قند و شکر نیز یک ضرورت است. ارزیابی تفضیلی و مشروح از کارنامه صنعت قند و شکر بدون تردید انجام و نتایج آن در اختیار ذینفعان و علاقمندان قرار خواهد گرفت و در این مجال کوتاه نمی‌توان آن را منتشر کرد. اما یک اصل استوار و خدشه‌ناپذیر در کارنامه همه نهادها و سازمان‌هایی که در این صنعت قدیمی مسئولیت و برنامه داشته و دارند این است که صنعت قند و شکر در سال ۱۳۹۷ نیز نمره قبولی گرفت.

سازمان و نهاد بزرگ وزارت جهاد کشاورزی به رغم فشارهایی که بر وزیر محترم آمد تا در برخی جاها عقب‌نشینی کرده و اجازه برگشت سودبرندگان هنگفت سال‌های قبل را بدهد اما جانانه ایستاد. ایستادگی وزیر که بدون تردید با همراهی و همدلی معاونان، مدیران و کارکنان

تشکیل وزارت بازرگانی، بهانه‌ای برای سلب اختیارات وزیر جهاد کشاورزی

دستاوردها را حفظ و دلسردی‌ها را دور کنیم

بهمن دانائی

ایران امروز به مثابه یک کشور و یک سرزمین و یک جامعه ویژگی‌هایی دارد که آن را از دیگر جامعه‌ها و کشورها متمایز می‌کند. ایران امروز البته با کشورهای دیگر مشابهت‌هایی دارد که در این مشابهت‌ها تردید نباید کرد. آنچه ایران را از کشورهای دیگر متمایز می‌کند را می‌توان در حوزه فرهنگ، در حوزه سیاست خارجی، در مسایل اجتماعی و سرانجام در اقتصاد دید. اقتصاد ایران امروز که بر پایه ساختارهای ایران ۶ دهه تازه سپری کرده ساخته شده و قوام پیدا کرده است چند ویژگی دارد که شاید در کشورهای دیگر کمتر دیده می‌شود. اقتصاد ایران ساختاری دارد که در آن نقش و سهم دولت در سیاست‌گذاری، در اجرا و در قانونگذاری نسبت به جامعه‌های دیگر بیشتر است. این ویژگی مربوط به امروز نیست و پس از آنکه ایران توانست به درآمدهای سرشار از صادرات نفت دست یابد چنین ساختاری را تجربه کرده است.

ادامه در صفحه ۲

به امید سالی پر از خیر و شادی

سال ۱۳۹۷ نیز با تلخ و شیرین خود به تاریخ سپرده شد و حالا نوبت روزشمار برای رسیدن سال تازه و نو شدن طبیعت هستیم. در این روزهایی که می‌آید می‌توان و باید رنج کار و زحمت یک ساله را تا جایی که می‌شود از ذهن و جسم دور کرد و به فردایی بهتر و شادتر فکر کرد. یادمان باشد که حسرت خوردن و پشت دست کوبیدن فایده‌ای جز پسر رفت ندارد و فرسودگی را انباشت می‌کند. برای روزهای شادتر برای خود، خانواده و میهن باید تندرست باشیم و احوالمان خوش باشد و این به خودمان بستگی دارد. به امید روزهای شادتر سال ۱۳۹۸ با کار مفیدتر، برنامه‌ریزی منسجم‌تر و همبستگی بیشتر برای صنعت بزرگ و ریشه‌دار قند و شکر یک سال پر از برکت بسازیم.

نشریه شکر

سال نو مبارک

انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر ایران

در صفحات دیگر می‌خوانید:

رشد شاخص شکر ۴۰ درصد
کمتر از رشد شاخص خوراکی
و آشامیدنی

تولید
چغندری شکر
در جهان

راهکارهایی برای
حمایت از بنگاه‌های تولیدی
در شرایط تحریم

واردات شکر
در ۲ مقطع
۵ ساله

تشکیل وزارت بازرگانی، بهانه‌ای برای سلب اختیارات وزیر جهاد کشاورزی

دستاورد را حفظ و دلسردی‌ها را دور کنیم

ادامه از صفحه اول

در این ساختار است که دولت و حلالا مجلس قانونگذاری ایران نسبت به بخش خصوصی دست بالا را دارد و این مسأله به ویژه در تهیه و تصویب قانون‌ها و مقررات کاملاً به چشم می‌آید. در ساختار اقتصادی ایران علاوه بر ویژگی یاد شده شاهد هستیم که برخی از فعالیت‌های اقتصادی به مرور به تیول یک عده خاص و انگشت‌شمار درمی‌آید و این افراد در پویش زمان همه نیروی مادی خود را به کار می‌گیرند که این تیول‌داری آنها تضعیف نشود. با این همه و بر اساس تجربه همین دهه‌های اخیر در ایران دیده‌ایم که افراط‌گرایی در استفاده از قدرت و لابی‌گری این گروه کوچک در برخی فعالیت‌ها در سطوح و اندازه‌های مختلف جامعه را با گسست و ناکارآمدی و عدم تعادل‌های جدی مواجه می‌کند. وقتی این عدم تعادل‌ها و افراط در بیشینه کردن سودهای غیرعادی از اندازه خارج می‌شود و جامعه دچار تنش می‌شود، ضرورت بررسی‌ها و تجدیدنظر در برخی اصول و قاعده‌ها و ساختارهای نرم‌افزاری مثل قانون و مقررات بیشتر و اجتناب‌ناپذیر می‌شود.

این اتفاق در اواسط دهه ۱۳۸۰ و با روی کار آمدن دولت نهم در بخش‌های مختلف از جمله در فعالیت‌های مرتبط با تولید و تجارت خارجی برخی از محصولات مهم کشاورزی رخ داد. در آن سال‌ها بود که وزارت بازرگانی وقت و سپس وزارت صنعت، معدن و تجارت توانسته بودند اختیارات گسترده‌ای در تنظیم بازار محصولات کشاورزی به دست آورده و در عمل وزارت جهاد کشاورزی به عنوان متولی تولید محصولات کشاورزی را به محاق برده و اختیار آتش را کم و کمتر کنند. این وضعیت و استیلای بازرگانی بر تولید محصولات کشاورزی اما با عنوان فریبنده تنظیم بازار برای رضایت مصرف‌کنندگان راه را بر تولید داخلی باریک و روزنه‌ها را می‌بست. نتیجه اجرای چنین راهبردی در یک دوره زمانی به کاهش تولید محصولات کشاورزی از جمله تولید شکر در داخل شد. در حالی که تولید محصولات کشاورزی داخل به نفع تجار اندک و انگشت‌شمار از میدان خارج می‌شد، پایداری و ایستادگی گروهی از اعضای مجلس وقت و روشنگری‌های پی‌درپی نهادهای مدنی و کارفرمایی به مرور راه را برای تغییر مسیر گفته شده فراهم کرد تا تولید داخلی روی ریل توسعه قرار گیرد. اقدام‌های گوناگون و مقاومت‌های پرشمار در برابر تغییر وضعیت اما کار را به جایی رساند که در ۲۴ بهمن ۱۳۹۱ مجلس شورای اسلامی «قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی» را تصویب کرد. قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی در اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۲ در روزنامه رسمی منتشر و برای اجرا به رییس‌جمهور وقت ابلاغ شد.

انتفاع ملی

وضع قبلی بیکار ننشسته‌اند. اکنون راهی که از سوی برخی از اعضای محترم مجلس برای بازگشت به قبل از اجرای قانون تمرکز باز شده است، احیای وزارت بازرگانی و تفکیک آن از صنعت و معدن است. این طرح که شاید حتی با نیت خیر از سوی گروهی از اعضای مجلس در دستور کار قرار گرفته است یک رخداد غم‌انگیز و یک پدیده ناراحت‌کننده است. تیرماه امسال بود که لایحه «اصلاح بخشی از ساختار دولت» که برای تفکیک بخش بازرگانی از صنعت، معدن و تجارت به مجلس ارائه شده بود رأی نیابرد. اما یک گروه از نمایندگان آن را در سکوت و در یک کمیسیون غیراقتصادی پیش بردند و در اوایل مهرماه بود که لایحه تفکیک در بررسی‌های این کمیسیون نیز رد شد.

این بار طرح آمد

در حالی که دولت نتوانست شرایط را برای تصویب لایحه خود مبنی بر تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت را فراهم کند و در شرایطی که احتمال منتفی شدن آن افزایش می‌یافت اما به تازگی «طرح تشکیل وزارت تجارت و خدمات بازرگانی» در دهه اول اسفندماه به مجلس ارائه شده است. در مقدمه توجیهی این طرح آمده است «به منظور تمرکز و هماهنگی در مسئولیت‌ها، تسریع در تحقق سیاست‌های تولیدی و تجاری کشور، هم‌افزایی در توسعه و تنظیم بازارهای داخلی و خارجی طرح ذیل تقدیم می‌شود». اما دقت در ماده واحده این طرح نشان می‌دهد موضوع اصلی برگشت به زمان قبل از اجرای قانون مشهور به قانون تمرکز است که در سطور قبل یادآور شدیم. در این ماده واحده آمده است: «از تاریخ تصویب این قانون، احکام مربوط به ادغام دو وزارتخانه «بازرگانی» و «صنایع و معادن» در قانون تشکیل در وزارتخانه «تعاون، کار و رفاه اجتماعی» و «صنعت، معدن و تجارت» مصوب ۱۳۹۰/۴/۸ لغو و نیز قانون تمرکز وظایف و اختیارات کلیه وظایف و اختیارات واگذار شده

پس از آنکه دولت یازدهم در تابستان ۱۳۹۲ کار خود را شروع کرد و مدیران ارشد وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت از یک‌سو و وزارت جهاد کشاورزی از طرف دیگر تغییر یافتند، اجرای این قانون نیز در دستور کار قرار گرفت و مقاومت‌های پراکنده در گوشه و کنار و راه‌بندان‌های کوچک و بزرگ برای جلوگیری از اجرای تمام و کمال این قانون مترقی و منطبق با نیازهای روز ایران راه به جایی نبرد. تجربه نشان می‌دهد با استفاده از مزیت‌های این قانون و سازگار شدن تولید داخل با تجارت خارجی محصولات کشاورزی مندرج در قانون، راه برای رشد تولید داخل هموار شد. واقعیت این است که مهندس محمود حجتی وزیر جهاد کشاورزی و همکاران اصلی او در این وزارتخانه پس از یک دوره کوتاه مدت سردرگمی در بخش بازرگانی اما راه را پیدا کرده و با افزایش تولید داخل عرصه را بر واردات آسیب‌ساز و خارج از رویه سخت کردند. این اتفاق بزرگی بود و کاهش حجم واردات چند محصول اصلی کشاورزی در یک دوره کوتاه و در سال‌هایی، فراتر از ۱۰ میلیارد دلار را نیز تجربه کند. با توجه به شرایط آن روزها واردکنندگان کالا‌های کشاورزی با دلار دولتی و توزیع آن با دلار آزاد هزاران میلیارد تومان سود بادآورده به دست آورده و برای نابودی تولیدات کشاورزی نیروی بیشتری به دست آوردند. قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی اسم رمز برای قطع دست تیول‌داران شد و با رشد تولید داخلی عقب‌نشینی تیول‌داران محسوس بود.

در حالی که روزگار تولید کشاورزی به خوبی پیش می‌رود و با وجود برخی مشکلات اقلیمی و آب و هوایی و سیاست‌گذاری ناکارآمد در حوزه‌های تجاری و ارزی و پولی احتمال رسیدن به درجه‌های بالای خوداتکایی افزایش می‌یابد اما به نظر می‌رسد منتفع‌شوندگان از

به موجب قانون به وزیر وزارت جهاد کشاورزی به وزیر وزارت تجارت و خدمات بازرگانی منتقل می‌شود. کارشناسان و ناظران آگاه که داستان سوده‌های بادآورده یک گروه کوچک را پیش از اجرای قانون تمرکز به یاد دارند می‌گویند این طرح با هر نیت و قصدی تهیه شده باشد در انتها به نفع همان‌ها تمام خواهد شد و این شبهه هرگز از ذهن‌ها نمی‌رود.

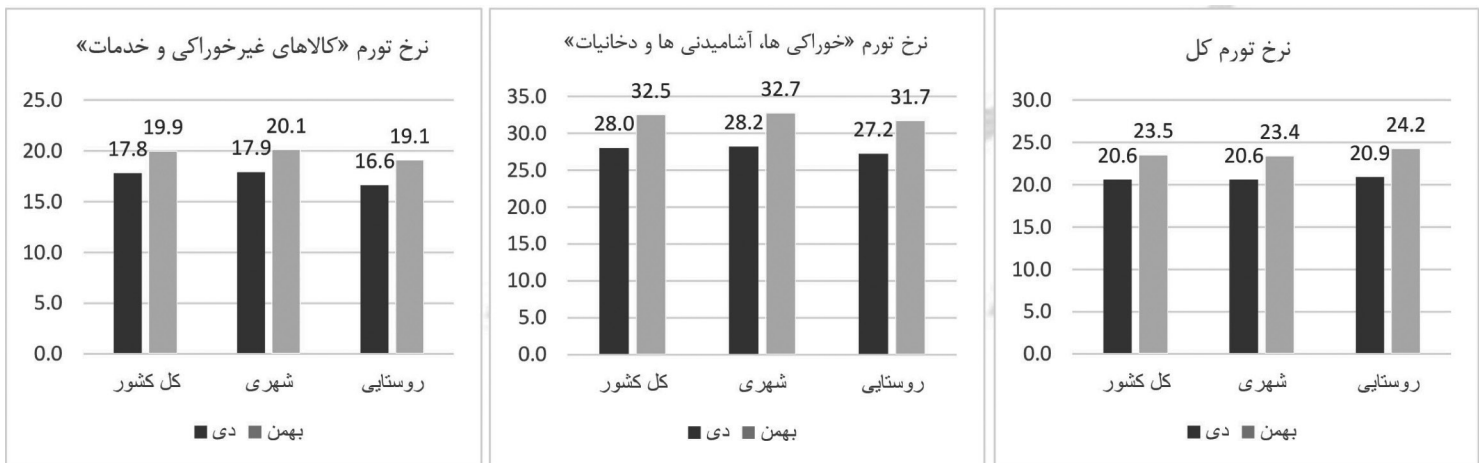
برباد دادن دستاوردها

ادغام دو وزارتخانه بازرگانی و صنعت و معدن با وجود همه کاستی‌ها و نارسایی‌هایی که داشت اما در مراحل اجرایی شدن و با گذشت زمان دستاوردهای ملموسی داشت. کوچک شدن حجم و اندازه و بدنه اجرایی دولت، تسهیل در اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، تسهیل فضای کسب و کار و آسان‌سازی فضای یک دست سیاست‌های صنعتی با سیاست‌های تجاری، برخی از این دستاوردها بود که به نظر می‌رسد اگر طرح اخیر رأی بیابود بر باد خواهند رفت. علاوه بر این و همان‌طور که پیش از این نیز یادآور شدیم قانون تمرکز نیز دستاوردهای قابل اعتنایی داشت که شاید یکی از بزرگ‌ترین آنها تغییر ذهنیت عمومی جامعه بود. جامعه ایرانی و فعالان اقتصادی و کشاورزان و تولیدکنندگان و کسانی که تصویب و اجرای قانون تمرکز را پیگیری کرده و می‌کنند به این باور رسیده‌اند که سرانجام تولید بر تجارت خارجی (بخش آسیب‌ساز و خارج از قاعده) در ذهن مدیران ارشد و قانونگذاران جای باز کرده است. به نظر می‌رسد در حالی که طرح یادشده در ابتدای کار است و هنوز به جایی نرسیده و فقط اعلام وصول شده است چند موضوع قابل توجه را باید مطرح کرد. یک موضوع مهم گفت‌وگو با طراحان و متقاعد کردن آنها برای تجدیدنظر و دقت بیشتر در مسأله است. واقعیت این است که این گفت‌وگوهای چندجانبه و به ویژه با استفاده از توان کارشناسی تشکل‌ها و تولیدکنندگان مفید خواهد بود. کار دیگر این است که وزارت جهاد کشاورزی و سایر نهادهای دولتی و نهادهای مدنی با ارایه دستاوردهای قانون تمرکز وظیفه روشنگری خود را انجام داده و ذهنیت کلی نمایندگی محترم را به موضوع جلب کنند. گفت‌وگو با دولت با هدف بسیج امکانات کارشناسی این نهاد در مسیر بی‌اثر کردن طرح نیز می‌تواند در دستور کار باشد. نمایندگان ارجمند باید بدانند اگر این طرح به مرحله‌ای برسد که شاید رأی بیابود دلسردی به جامعه تولیدکنندگان برگشته و منافع به دست آمده برای کشاورزان زایل خواهد شد.

متأسفانه مشاهده می‌شود که اقتصاد و تولید کشور اسیر آزمون و خطاهای پی در پی مراکز تصمیم‌گیری شده‌اند. یک روز ادغام می‌کنیم و روزی دیگر تفکیک بدون آنکه به هزینه‌های این اعمال برای کشور توجه داشته باشیم.

رشد شاخص شکر ۴۰ درصد کمتر از رشد شاخص خوراکی و آشامیدنی

مشابه سال قبل ۴۱٫۵ درصد است که نسبت به ماه قبل (۳۹٫۰ درصد) ۲٫۵ واحد درصد افزایش داشته است.

افزایش نرخ تورم خانوارهای روستایی کشور
شاخص قیمت کل برای خانوارهای روستایی کشور در بهمن ماه ۱۳۹۷ به عدد ۱۶۲/۹ رسید که نسبت به ماه قبل ۲/۸ درصد افزایش نشان می دهد. درصد تغییر شاخص کل نسبت به ماه مشابه سال قبل ۴۶/۷ درصد است که نسبت به ماه قبل (۴۲/۷ درصد) ۴/۰ واحد درصد افزایش داشته است.

ماه قبل ۴/۵ درصد و در گروه عمده «کالاهای غیرخوراکی و خدمات» ۱/۱ درصد افزایش نشان می دهد. درصد تغییرات قیمت در ماه جاری نسبت به بهمن ماه ۱۳۹۶ برای این دو گروه به ترتیب ۶۴/۳ و ۳۳/۵ درصد می باشد.

افزایش نرخ تورم خانوارهای شهری کشور
شاخص قیمت کل برای خانوارهای شهری کشور در بهمن ۱۳۹۷ به عدد ۱۵۷/۳ رسید که نسبت به ماه قبل ۲/۱ درصد افزایش نشان می دهد. درصد تغییر شاخص کل نسبت به ماه

خانوارهای کشور به طور میانگین ۴۲/۳ درصد بیشتر از بهمن ۱۳۹۶ برای خرید یک «مجموعه کالا و خدمات یکسان» هزینه کرده اند که نسبت به این اطلاع در ماه قبل (۳۹/۶ درصد) ۲/۷ واحد درصد افزایش یافته است. نرخ تورم دوازده ماهه منتهی به بهمن ماه ۱۳۹۷ ۲۳/۵ درصد رسید که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل (۲۰/۶ درصد) ۲/۹ واحد درصد افزایش نشان می دهد. شاخص قیمت در گروه عمده «خوراکی ها، آشامیدنی ها و دخانیات» نسبت به

مرکز آمار ایران در جدول مربوط به «شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی» که در اسفند ۱۳۹۷ منتشر کرده و مربوط به ماه بهمن ۱۳۹۷ است «شکر، مربا، عسل، شکلات و شیرینی را با هم آورده است که این البته کلی است و می شد درباره شاخص قیمت شکر به طور خاص محاسبات را انجام داد. بر اساس گزارش حاضر و مطابق با جدول ارائه شده در این صفحه ضریب اهمیت این گروه کالایی ۱/۴۴ است که در مقایسه با نان که معادل ۲۵/۵۵ است و در مقایسه با گوشت قرمز که ۵/۹۱ است و حتی در مقایسه با روغن ها و چربی ها که ۲/۸ است و در مقایسه با سبزی های تازه که ۳/۰۲ است ضریب اهمیت کمتری است. معنای «ضریب اهمیت» این است که کدام کالا در سبد مصرفی خانوارها هزینه بیشتری می خواهد و کدام گروه کالایی ضریب اهمیت کمتری دارد. می توان از این مقایسه ها نتیجه گرفت حتی اگر درصد تغییرات شاخص شکر، مربا، عسل، شکلات و شیرینی (به ویژه شکر) نسبت به شاخص کل مصرفی در یک دوره زمانی رشد بالاتری داشته باشد این رشد بالاتر به دلیل ضریب اهمیت کمتر قابل چشم پوشی است. اما آمارهای جدول حاضر در صفحه نشان می دهد در حالی که درصد تغییرات شاخص «خوراکی ها و آشامیدنی ها» در بهمن ماه ۱۳۹۷ نسبت به ماه مشابه سال قبل ۶۲/۸ درصد گزارش شده است. تغییرات شاخص قیمت شکر و گروه کالاهای همگن در بهمن ماه ۱۳۹۷ نسبت به بهمن پارسال ۳۹/۱ درصد گزارش شده است.

شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای کشور بر حسب بخش های اصلی و برخی گروه ها و طبقات کالایی در بهمن ماه سال ۱۳۹۷

درصد تغییرات شاخص			شاخص	ضریب اهمیت	شرح
دوازده ماه منتهی به ماه جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل	نسبت به ماه مشابه سال قبل	نسبت به ماه قبل			
۲۳.۵	۴۲.۳	۲.۲	۱۵۸.۱	۱۰۰.۰۰	شاخص کل
۳۱.۲	۶۲.۸	۴.۶	۱۸۸.۲	۲۶.۶۴	۱- خوراکی ها و آشامیدنی ها
۳۱.۰	۶۲.۹	۴.۸	۱۸۸.۴	۲۵.۵۵	خوراکیها
۱۸.۵	۲۸.۱	۰.۷	۱۴۲.۸	۶.۶۷	نان و غلات
۳۹.۴	۹۲.۴	۱۰.۵	۲۲۷.۳	۵.۹۱	گوشت قرمز و سفید و فرآورده های آنها
۳۹.۳	۹۲.۷	۱۱.۱	۲۳۰.۷	۵.۱۴	گوشت قرمز و گوشت ماکیان
۴۰.۴	۹۰.۲	۵.۷	۲۰۴.۷	۰.۷۷	ماهی ها و صدف داران
۳۱.۶	۴۷.۵	۰.۰	۱۷۳.۲	۲.۸۰	شیر، پنیر و تخم مرغ
۲۷.۷	۴۸.۸	۰.۷	۱۶۷.۰	۱.۲۹	روغن ها و چربیها
۴۴.۷	۸۱.۵	۰.۵	۲۰۴.۸	۳.۴۳	میوه و خشکبار
۲۵.۱	۷۲.۹	۱۳.۰	۲۲۴.۳	۳.۰۲	سبزیجات (سبزی ها و حبوبات)
۲۰.۳	۳۹.۱	۱.۳	۱۴۹.۲	۱.۴۴	شکر، مربا، عسل ، شکلات و شیرینی(قند و شکر و شیرینی ها)
۵۱.۳	۱۰۸.۱	۰.۹	۲۲۶.۱	۰.۹۸	محصولات خوراکی طبقه بندی نشده در جای دیگر
۳۵.۹	۶۰.۶	۰.۷	۱۸۲.۹	۱.۱۰	چای، قهوه، کاکائو، نوشابه و آب میوه (نوشابه های غیر الکلی)
۹۳.۳	۱۳۶.۳	۰.۲	۲۵۸.۶	۰.۵۹	۲- دخانیات
۲۵.۵	۵۰.۲	۲.۶	۱۶۲.۳	۴.۷۸	۳- پوشاک و کفش
۱۵.۵	۲۳.۱	۰.۳	۱۳۵.۷	۳۵.۵۰	۴- مسکن ، آب ، برق ، گاز و سایر سوخت ها
۱۷.۳	۲۳.۷	۰.۳	۱۳۷.۱	۳۱.۱۲	مسکن
۱۷.۴	۲۳.۶	۰.۳	۱۳۷.۱	۳۰.۷۲	اجاره
۱۶.۹	۲۹.۳	۰.۸	۱۳۹.۷	۰.۴۱	خدمات نگهداری و تعمیر واحد مسکونی (خدمت)
۲.۶	۱۹.۲	-۰.۱	۱۲۶.۱	۴.۳۸	آب ، برق و سوخت
۳۷.۰	۷۴.۰	۱.۹	۱۸۷.۶	۳.۹۳	۵- مبلمان و لوازم خانگی و نگهداری معمول آنها
۱۵.۶	۲۴.۳	۱.۱	۱۳۷.۱	۷.۱۴	۶- بهداشت و درمان
۲۳.۰	۴۲.۵	۲.۷	۱۵۲.۰	۹.۴۱	۷- حمل و نقل
۲۰.۴	۳۶.۱	۰.۱	۱۴۲.۴	۲.۸۷	۸- ارتباطات
۳۸.۰	۶۷.۸	۱.۱	۱۸۵.۴	۱.۶۵	۹- تفریح و فرهنگ
۱۶.۸	۲۱.۶	۰.۵	۱۴۳.۷	۱.۸۶	۱۰- آموزش
۱۸.۷	۳۶.۱	۲.۵	۱۴۸.۵	۱.۴۴	۱۱- هتل و رستوران
۳۱.۱	۵۱.۹	۱.۵	۱۶۸.۸	۴.۱۸	۱۲- کالاها و خدمات متفرقه

یک محاسبه ساده نشان می دهد که شاخص قیمت گروه شکر در این مدت ۴۰ درصد کمتر از شاخص خوراکی ها و آشامیدنی ها بوده است. در بهمن ماه امسال درصد تغییرات شاخص گوشت قرمز و ماکیان ۹۲/۷ درصد، شیر، پنیر و تخم مرغ ۹۰/۲ درصد و سبزیجات ۸۱/۵ درصد بوده است. به این ترتیب می توان ادعا کرد تغییرات قیمتی شکر نسبت به ۳ گروه اصلی گلوئی پایین تر بوده است. این ارقام نشان می دهد با توجه به ضریب اهمیت کمتر شکر حتی اگر شاخص آن تغییرات بالاتری داشت قابل اغماض بود.

افزایش نرخ تورم خانوارهای کشور

در بهمن ماه ۱۳۹۷ عدد شاخص کل (۱۳۹۵=۱۰۰) به ۱۵۸/۱ رسید که نسبت به ماه قبل ۲/۲ درصد افزایش نشان می دهد. در این ماه درصد تغییر شاخص کل نسبت به ماه مشابه سال قبل ۴۲/۳ درصد می باشد؛ یعنی

دبیر انجمن صنفی کارخانهای قند و شکر:

بازار شکر کاملاً متعادل می‌شود

لزوم عرضه شکر در بورس کالا

دانایی با اشاره به اینکه حدود ۴ تا ۵ ماه است که شکر از بورس خارج شده، از عملکرد بورس کالا در این زمینه انتقاد کرد و گفت: حدود دو ماه و نیم است ما به بورس نامه می‌نویسیم که اجازه عرضه شکر در بورس را صادر کنند. حسن عرضه در بورس این است که وقتی کالا روی تابلو بورس می‌رود حداکثر ۵ درصد بالاتر از نرخ مصوب عرضه می‌شود. یعنی شکر ۳۰۰۰ تومانی حداکثر ۳،۱۵۰ تومان عرضه می‌شود. کسی نمی‌تواند تقلب کند و در دسترس همه نیز وجود دارد و همه می‌توانند برای دریافت آن مراجعه کنند.

وی توضیح داد: با وجود آنکه ۳ تا ۴ نامه به بورس نوشتیم هنوز این کالا را روی تابلو نبرده‌اند در حالی که همین بردن کالا روی تابلو باعث ایجاد امنیت می‌شود. دانایی با بیان اینکه دلیل خروج شکر از بورس را نمی‌دانم، گفت: در چنین شرایطی بورس باید هماهنگ باشد و به تنظیم بازار کمک کند. وی با اشاره به وضعیت تولید سال آینده اضافه کرد: خوشبختانه در زمینه تأمین بذر مورد نیاز چغندر قند که باید با ارز دولتی وارد می‌شود، بانک مرکزی و وزارت جهاد کشاورزی کمک کردند و خوشبختانه کل بذر مورد نیاز برای کشت سال آینده را تأمین کردیم.

افزایش ۲۰ درصدی نرخ خرید تضمینی

دانایی با بیان اینکه در سال ۹۶ حدود ۸ میلیون تن چغندر قند در کشور تولید شد که این رقم در سال ۹۸ به حدود ۷ میلیون و ۲۰۰ هزار تن رسید، افزود: این کاهش حدود ۱۰ درصدی نیز به خاطر مسائل آب و طبیعی بود. ربطی به قیمت خرید تضمینی نداشت.

وی با اشاره به اینکه قیمت خرید تضمینی برای سال ۹۸ مناسب نیست و باید افزایش یابد، گفت: ما به تمام مسؤولان مرتبط در این زمینه نامه نوشتیم و اعلام کردیم که نرخ خرید سال ۹۸ کم است. دانایی با بیان اینکه نوسانات نرخ ارز باعث شده صادرات محصولات صیفی مانند گوجه فرنگی و سیب زمینی زیاد شود، ادامه داد: وقتی کشاورز گوجه می‌کارد و آن را با ارز ۱۳ هزار تومانی به فروش می‌رساند به کشت این محصول رغبت پیدا می‌کند. به همین دلیل ما به دولت اعلام کردیم که اگر قیمت چغندر قند اصلاح نشود چغندرکاران به کشت گوجه فرنگی روی می‌آورند و برای سال آینده تولید این محصول آنقدر زیاد می‌شود که روی دست کشاورزان و دولت می‌ماند.

این فعال بخش خصوصی با اشاره به اینکه خوشبختانه شورای اقتصاد در حال حاضر قبول کرده که قیمت خرید تضمینی را تا ۲۰ درصد افزایش دهد، افزود: نرخه که دو ماه قبل اعلام شد ۹ درصد افزایش داشت ولی الان ۲۰ درصد را پذیرفتند و این مسأله تا بیش از ۹۵ درصد قطعی است و منتظر ابلاغ آن هستیم. البته خواسته ما افزایش ۲۵ درصدی نرخ خرید بوده است.

نیز در راه کشور است، افزود: هم‌اکنون سه کشتی متعلق به شرکت بازرگانی دولتی در بندر عباس و بندر امام خمینی (ره) هستند که موجودی آنها حدود ۲۰۰ هزار تن است و در حال ترخیص هستند. همچنین حدود ۶۰ هزار تن نیز متعلق به بخش خصوصی و در حال ترخیص است. دانایی ادامه داد: دو محموله متعلق به شرکت بازرگانی دولتی نیز در راه هستند که یکی امروز و یکی بیستم اسفندماه وارد کشور می‌شود. حدود دو تا سه محموله (حدود ۱۵۰ هزار تن) نیز قرار است از هندوستان خریداری شده و روی آب است، از برزیل نیز خریداری شده، بنابراین شکر به اندازه کافی وجود دارد و جای هیچ‌گونه نگرانی نیست. وی با بیان اینکه تولید شکر نسبت به سال گذشته حدود ۵۰۰ هزار تن کاهش دارد، افزود: به همین دلیل قرار است حدود ۸۰۰ تا ۹۰۰ هزار تن شکر وارد شود و اگر کاهش تولید اتفاق نمی‌افتاد این عدد به ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار تن افت می‌کرد.

بازگشت تعادل به بازار

دانایی تصریح کرد: در کنار برنامه واردات، با آغاز برداشت نیشکر حدود ۷ تا ۸ روز دیگر بازار به تعادل کامل خواهد رسید.

وی با بیان اینکه قیمت مصوب شکر در کارخانه ۳ هزار تومان است، گفت: براساس مصوبه سازمان حمایت مصرف‌کنندگان، قیمت فله فروشی ۳،۴۰۰ تومان و در مراکز خرده فروشی نیز هر بسته ۹۰۰ گرمی ۴ هزار تومان است؛ بنابراین مردم نباید شکر را بیشتر از این قیمت بخرند. دانایی تصریح کرد: متأسفانه تا وقفه کوتاهی در عرضه به بازار ایجاد می‌شود، دلالت و واسطه‌ها وارد می‌شوند و از شرایط سوءاستفاده می‌کنند. وی با بیان اینکه فعالان صنف و صنعت که مستندات کافی داشته باشند خیلی آسان شکر دولتی دریافت می‌کنند، افزود: هیچ مشکلی در این زمینه نداریم.

رییس انجمن صنفی کارخانهای قند و شکر با بیان اینکه قیمت شکر حدود ۸ روز دیگر کاملاً متعادل می‌شود، گفت: دولت با افزایش ۲۰ درصدی نرخ خرید تضمینی چغندر قند موافقت کرده است.

به گزارش خبرنگار مهر، طی روزهای اخیر نوساناتی در بازار شکر ایجاد شده و دولت در تلاش است که با عرضه بیشتر این محصول به بازار، قیمت را کنترل کند. طبق اعلام مسؤولان وزارت جهاد کشاورزی، طی حدود یکماه اخیر بیش از حدود ۲۳۰ هزار تن شکر به بازار عرضه شده و این توزیع همچنان ادامه دارد. به گفته مسؤولان و دست‌اندرکاران این صنعت، تأخیر در برداشت نیشکر خوزستان دلیل اصلی نوسانات قیمت است؛ البته برداشت مدتی است آغاز شده و انتظار می‌رود طی روزهای آینده شرایط بازار کاملاً متعادل شود. در همین زمینه بهمن دانایی، رییس انجمن صنفی کارخانهای قند و شکر در گفت‌وگو با خبرنگار مهر با بیان اینکه دلیل اصلی نوسانات قیمت شکر این بود که به دلیل بارندگی برداشت نیشکر به تعویق افتاد، اظهار داشت: ما ابتدای سال پیش بینی تولید حدود ۲ میلیون تن شکر را داشتیم. در خرداد و تیرماه وضعیت آب در خوزستان دچار مشکلات زیادی شد. در نتیجه این مسأله، آب در این استان سهمیه‌بندی و ۴۰ درصد از آبی که سهم نیشکر بود، کم شد. وی اضافه کرد: بنابراین ۴۰ درصد مزارع نیشکر در خرداد و تیرماه از بین رفت و پیش بینی تولید با کاهش ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار تن مواجه شد و براساس پیش بینی جدید، انتظار می‌رفت بین یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن تا یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن تولید داشته باشیم.

برداشت این نیشکرها حدود ۲ ماه تا ۲ ماه و نیم به طول می‌انجامد و روزانه حدود ۸ تا ۱۰ هزار تن شکر تولید و به بازار عرضه می‌شود. ضمن اینکه نیاز کشور روزانه حدود ۶ تا ۷ هزار تن است.

دانایی با بیان اینکه در چنین شرایطی عده‌ای به نوسانات قیمت در بازار دامن می‌زنند، اضافه کرد: شرکت بازرگانی دولتی ایران ذخیره شکر به اندازه کافی در کارخانجات دارد. در حال حاضر نیز تا زمانی که شکر حاصل از نیشکر وارد بازار شود، شرکت بازرگانی دولتی از محل ذخایر خود، شکر به بازار عرضه می‌کند.

با پروانه دنبال سهمیه شکر

وی با بیان اینکه عده‌ای به دنبال سوءاستفاده از شرایط هستند، گفت: ما شاهد هستیم کسانی که فقط پروانه بهره‌برداری دارند، یعنی کارخانه‌ای وجود ندارد و فقط پروانه آن را دریافت کرده‌اند، با همان پروانه می‌خواهند سهمیه شکر بگیرند. وقتی به این افراد گفته می‌شود لیست بیمه ارایه کنید تا سهمیه بدهیم، اعتراض می‌کنند. دانایی تصریح کرد: کسانی سهمیه شکر دریافت می‌کنند که جدیدترین لیست بیمه کارکنان خود را ارایه کنند و ما مطمئن شویم که کارخانه آنها در حال فعالیت است.

شکر شیرینی و شکلات توزیع شد

وی با اشاره به اینکه شرکت بازرگانی دولتی شکر مورد نیاز تشکلهای را در اختیار آنها قرار می‌دهد، گفت: هفته گذشته ۴۰ هزار تن شکر از سوی شرکت بازرگانی دولتی در اختیار انجمن شیرینی و شکلات قرار گرفت تا بین اعضای خود (کارخانجات شیرینی و شکلات) توزیع کند. بنابراین مسؤولیت توزیع بر عهده تشکل مذکور است و اگر کارخانه‌ای اعلام کند که شکر نداریم باید تشکل ذیربط در این زمینه پاسخگو باشد.

۴ کشتی شکر وارداتی در حال ترخیص

دبیر انجمن صنفی کارخانهای قند و شکر با بیان اینکه بخشی از شکرهای وارداتی

رییس انجمن صنفی کارخانهای قند و شکر با بیان اینکه قیمت شکر حدود ۸ روز دیگر کاملاً متعادل می‌شود، گفت: دولت با افزایش ۲۰ درصدی نرخ خرید تضمینی چغندر قند موافقت کرده است.

به گزارش خبرنگار مهر، طی روزهای اخیر نوساناتی در بازار شکر ایجاد شده و دولت در تلاش است که با عرضه بیشتر این محصول به بازار، قیمت را کنترل کند. طبق اعلام مسؤولان وزارت جهاد کشاورزی، طی حدود یکماه اخیر بیش از حدود ۲۳۰ هزار تن شکر به بازار عرضه شده و این توزیع همچنان ادامه دارد. به گفته مسؤولان و دست‌اندرکاران این صنعت، تأخیر در برداشت نیشکر خوزستان دلیل اصلی نوسانات قیمت است؛ البته برداشت مدتی است آغاز شده و انتظار می‌رود طی روزهای آینده شرایط بازار کاملاً متعادل شود. در همین زمینه بهمن دانایی، رییس انجمن صنفی کارخانهای قند و شکر در گفت‌وگو با خبرنگار مهر با بیان اینکه دلیل اصلی نوسانات قیمت شکر این بود که به دلیل بارندگی برداشت نیشکر به تعویق افتاد، اظهار داشت: ما ابتدای سال پیش بینی تولید حدود ۲ میلیون تن شکر را داشتیم. در خرداد و تیرماه وضعیت آب در خوزستان دچار مشکلات زیادی شد. در نتیجه این مسأله، آب در این استان سهمیه‌بندی و ۴۰ درصد از آبی که سهم نیشکر بود، کم شد. وی اضافه کرد: بنابراین ۴۰ درصد مزارع نیشکر در خرداد و تیرماه از بین رفت و پیش بینی تولید با کاهش ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار تن مواجه شد و براساس پیش بینی جدید، انتظار می‌رفت بین یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن تا یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن تولید داشته باشیم.

تأخیر ۵ ماهه در برداشت چغندر قند و نیشکر

رییس انجمن صنفی کارخانهای قند و شکر ایران توضیح داد: طبق روال هر سال، کارخانجات چغندر قند از نیمه دوم شهریور ماه و کارخانجات نیشکری از نیمه مهرماه یا اواخر آن شروع به تولید می‌کنند، مجموع این تولیدات، شکر مورد نیاز کشور تا اواخر دیماه و خرداد سال بعد را تأمین می‌کند. دانایی گفت: بارندگی‌های امسال در خوزستان بی‌سابقه بود و باعث تأخیر در برداشت نیشکر شد. ما باید از مهرماه برداشت را شروع می‌کردیم اما الان حدود یک هفته است که برداشت شروع شده است. وی ادامه داد: سال گذشته تا اواخر بهمن حدود ۶۷۰ هزار تن شکر از نیشکر در کشور تولید شد اما امسال این رقم تا امروز فقط ۱۵ هزار تن است. دانایی با بیان اینکه برداشت حدود یک هفته قبل از بهتر شدن وضعیت آب و هوایی آغاز شده است، گفت: با برداشت نیشکر حدود ۵۰۰ تا ۵۵۰ هزار تن شکر تولید و وارد بازار می‌شود.

با آغاز برداشت نیشکر خوزستان

وی با اشاره به اینکه عرضه شکر تولیدی از این نیشکرها به بازار شروع شده است، افزود:

مهر گزارش می‌دهد؛

آغاز برداشت نیشکر و عرضه شکر به بازار

تأخیر در برداشت نیشکر، کاهش تولید، هجوم صنایع برای خرید بیشتر و افزایش صادرات باعث نوسان قیمت شکر شده، با این حال به گفته مسئولان با آغاز برداشت نیشکر، طی روزهای آینده قیمت متعادل می‌شود.

به گزارش خبرنگار مهر، طی روزهای اخیر قیمت شکر روندی افزایشی طی کرده و براساس گزارشات میدانی خبرنگار مهر، قیمت هر کیلوگرم شکر در برخی مراکز خرده‌فروشی سطح شهر تهران به حدود ۸ هزار تا ۹ هزار تومان رسیده است. در حالی که به گفته مسئولان شکر نرخ مصوب دارد و این نرخ باید روی بسته‌بندی کالا درج شود، شکرهایی که در برخی مغازه‌های خرده‌فروشی عرضه می‌شود، فاقد قیمت درج شده بر روی بسته‌بندی کالا هستند.

مسئولان وزارت جهاد کشاورزی ضمن رد کمبود شکر در بازار، می‌گویند که طی حدود یک‌ماه گذشته بیش از ۲۳۰ هزار تن شکر تنظیم بازاری در بازار توزیع شده است. مهم‌ترین دلیل نوسانات قیمت شکر طی روزهای اخیر، تأخیر چندماهه در برداشت نیشکر عنوان می‌شود که به دلیل بارندگی در استان خوزستان این مشکل ایجاد شده است. در همین زمینه یزدان سیف، مدیرعامل شرکت دولتی بازرگانی ایران و معاون وزیر جهاد کشاورزی در گفتگو با خبرنگار مهر با اشاره به تأخیر در برداشت نیشکر در خوزستان به دلیل بارندگی‌های اخیر، گفت: ما حدود ۵۵۰ هزار تن شکر در داخل زمین داریم اما به دلیل بارندگی برداشت آن به تأخیر افتاد.

معاون وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه از هفته گذشته در جنوب خوزستان با کاهش میزان بارندگی‌ها، برداشت به تدریج آغاز شده است، ادامه داد: سال گذشته همین موقع، شکر روی دست کارخانجات مانده و باعث چالش شده بود. اما امسال به دلیل اینکه برداشت نیشکر در زمان خود انجام نشده، شاهد کمبود عرضه بوده‌ایم با این حال دولت بیش از ۲۳۰ هزار تن شکر را به بازار عرضه کرده است تا کمبود جبران شود.

تأخیر ۳ ماهه در برداشت نیشکر

در همین راستا، محمود شمیلی، مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی خوزستان نیز در گفتگو با خبرنگار مهر اظهار داشت: بعد از تابستان خشک ۹۷، زمستان پر بارشی را در استان خوزستان شاهد بودیم، بروز یک فصل بسیار خشک و یک فصل پربارش در استان خوزستان اتفاق نادری است که اولی همزمان با رشد نیشکر و دومی مصادف با برداشت نیشکر به وقوع پیوستند. شمیلی با بیان اینکه این بارندگی‌ها سبب تأخیر در برداشت نیشکر شده است،

گفت: به دلیل بارندگی، برداشت نیشکر بیش از ۳ ماه به تأخیر افتاد. همچنین برخی مسئولان از کاهش تولید نیشکر در سالجاری خبر می‌دهند و این مسأله را در نوسانات بازار شکر بی تأثیر نمی‌دانند.

در همین زمینه شمیلی با بیان اینکه تابستان ۹۷ برای اغلب زراعت‌های تابستانه از جمله نیشکر بسیار سخت بود، اضافه کرد: تابستان امسال با خشکسالی مواجه بودیم که در نیم قرن اخیر بی سابقه بود و از نظر شاخص‌های خشکسالی، شدت آن در استان خوزستان بالا بود و سبب کاهش تولید نیشکر در این استان شد.

یک منبع آگاه نیز در این زمینه در گفتگو با خبرنگار مهر با بیان اینکه تولید شکر در کشور با کاهش همراه بوده است، افزود: تولید نیشکر نیز در سالجاری به شدت کاهش یافته است چرا که امسال کشاورزان خوزستانی برای تولید نیشکر حبابه خود را دریافت نکردند و همین یکی از دلایل کاهش تولید بوده است.

افزایش قاچاق فرآورده‌های شکر

این منبع آگاه افزایش صادرات و قاچاق فرآورده‌های حاصل از شکر را از دیگر عوامل گرانی این کالا عنوان و اضافه کرد: به دلیل تفاوت نرخ ارز، صادرات شیرینی و شکلات در سال جاری افزایش چشمگیری داشته و چون در صادرات رسمی، صادرکنندگان موظفند ارز حاصل از صادرات را به سامانه نیما برگردانند، قاچاق این محصولات نیز افزایش داشته است. وی با بیان اینکه برای تولید این محصولات آرد، شکر و روغن یارانه‌ای داده می‌شود و بعد آنها را با نرخ ارز آزاد صادر می‌کنند، گفت: همین مسأله باعث افزایش قاچاق این کالاها شده است. وی تصریح کرد: در شرایط فعلی باید جلوی صادرات این محصولات گرفته شود یا اینکه مابه التفاوت اخذ شود چرا که

جای نگرانی وجود ندارد

علیرغم همه این مسائل، مسئولان می‌گویند که جای نگرانی وجود ندارد. برداشت نیشکر در استان خوزستان آغاز شده و با عرضه شکر حاصل از این نیشکرها، قیمت به زودی در بازار افت می‌کند. حتی برخی از مسئولان اظهار نگرانی کرده‌اند با ورود این حجم شکر به بازار، قیمت به شدت افت کند.

در این راستا شمیلی با اشاره به اینکه حدود ۳ هفته است برداشت نیشکر در خوزستان آغاز شده است، افزود: بر همین اساس حدود ۲ هفته است که تولید و عرضه شکر حاصل از این نیشکرها آغاز شده ضمن اینکه اگر برداشت به همین منوال پیش رود و مجدداً بارندگی باعث متوقف شدن آن نشود میزان تولیدی که پیش‌بینی شده محقق خواهد شد. این فعال بخش خصوصی میزان تولید پیش‌بینی شده را حدود ۶۰۰ هزار تن شکر حاصل از نیشکر، عنوان و اضافه کرد: براساس پیش‌بینی‌های انجام شده حدود ۶۰۰ هزار تن شکر از کل شرکت‌های نیشکری استان خوزستان تولید خواهد شد. شمیلی تصریح کرد: وقتی همه این شکر تولیدی وارد بازار شود وضعیت بازار از حد اشباع نیز خواهد گذشت.

قیمت شکر طی روزهای آینده افت می‌کند

وی با اشاره به افزایش قیمت شکر در روزهای اخیر، افزود: هم اکنون شکر به اندازه‌ای که مصرف‌کنندگان نیاز دارند در بازار وجود دارد و شاید بخشی از این افزایش نرخ به دلیل تأخیر در عرضه شکر نیشکری باشد اما همه دلیل گرانی، این مسأله نیست و موارد دیگری در آن دخیل هستند. این مقام مسئول با بیان اینکه شکر نرخ مصوب (۳۰۰۰ تومان در هر کیلو) دارد و ما نمی‌توانیم آن را با قیمت بالاتر از این میزان عرضه کنیم، اضافه کرد: با توجه به آغاز برداشت و عرضه شکر نیشکری به بازار باید طی روزهای آینده شاهد افت قیمت این محصول در بازار باشیم.

مقدار زیادی روغن، شکر و آرد با صادرات آنها از کشور خارج می‌شود. وی با اشاره به اینکه شکر بازار فصلی دارد و در برخی فصول مصرف آن به شدت افزایش می‌یابد، گفت: در حال حاضر با توجه به نزدیک شدن شب عید، مصرف این کالا افزایش یافته ضمن اینکه افزایش صادرات شیرینی و شکلات و قاچاق شکر نیز باعث بالا رفتن تقاضا برای این کالا در سالجاری شده است.

هجوم صنایع برای خرید شکر

این منبع آگاه گفت: ترس از گران شدن شکر در سال آینده، باعث شده برخی صنایع برای مصارف آینده نیز شکر مورد نیاز خود را خریداری و ذخیره کنند به عنوان مثال برخی کارخانجات، شکر مورد نیازشان تا خرداد ۹۸ را خریداری و ذخیره کرده‌اند.

حذف قیمت مصوب از روی بسته

یکی از نکات مورد توجه در بازار شکر طی روزهای اخیر این است که قیمت از روی بسته‌بندی‌ها حذف شده است؛ این در حالی است که به گفته مسئولان، چون شکر دارای نرخ مصوب است باید قیمت آن روی بسته‌بندی کالا درج شود.

در همین راستا، یزدان سیف، معاون وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه شکر نرخ مصوب دارد و این قیمت باید روی بسته‌بندی آن درج شده باشد، به خبرنگار مهر گفت: اگر بسته‌ای دارای قیمت نباشد یعنی قیمت روی آن پاک شده است و این تخلف است.

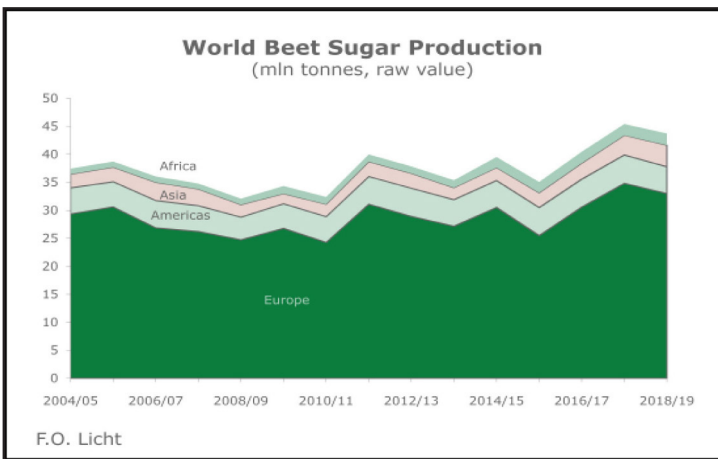
همچنین شمیلی، با بیان اینکه شکری که در مراکز خرده‌فروشی عرضه می‌شود دارای نرخ مصوب است و این نرخ باید روی بسته کالا درج شود، به خبرنگار مهر گفت: اگر قیمت روی بسته‌بندی درج نشده باشد تخلف است و این به دلیل ضعف دستگاه‌های نظارتی است.

احتمال کاهش ۵ میلیون تنی تولید شکر جهانی در سال ۲۰۱۸-۱۹

تولید چغندری شکر در جهان

نشریه بین‌المللی شکر و شیرین‌کننده‌ها (F.O.Licht)

قرارداد آتی شکر خام نیویورک به دلیل افزایش مازاد جهانی، در تاریخ ۲۵ آوریل به پایین‌ترین سطح پس از سپتامبر ۲۰۱۵ (یعنی ۱۰/۶۹ سنت در ازای هر بوشل برای قرارداد ماه مه) کاهش یافت و احتمال افزایش مجدد این مازاد می‌تواند بر فشارهای بازار در سال شکر ۲۰۱۸-۱۹ (اکتبر-سپتامبر) بیفزاید. قراردادهای آتی شکر سفید نیز کاهش قابل ملاحظه‌ای داشته است چرا که مازاد جهانی شکر عمدتاً بصورت شکر سفید می‌باشد. با این حال، بازار شکر خام در سال ۲۰۱۸-۱۹ با کاهش قابل ملاحظه تولید مواجه خواهد شد زیرا برزیل، وضعیت تولید خود را از شکر خام به تولید اتانول تغییر داده است. در واقع، قرارداد آتی شکر سفید ماه اگوست در ماه آوریل، به ۳۱ ۱/۴ دلار به ازای هر تن رسید که پایین‌ترین سطح پس از دسامبر ۲۰۰۸ است.

این گزارش، پیرو نخستین چشم‌انداز کلی ارائه شده ما برای تولید شکر جهانی سال ۱۹-۲۰۱۸ (اکتبر-سپتامبر) است. مطمئناً این پیش‌بینی هنوز هم از عدم اطمینان نسبتاً بالایی برخوردار است، به ویژه برای کشورهای تولیدکننده شکر نیشکری نیمکره شمالی که عملیات برداشت سال ۲۰۱۷-۱۸ در برخی از این کشورها، به تازگی به پایان رسیده است. از سوی دیگر، قضاوت در خصوص تولیدکنندگان شکر چغندری و نیشکری نیمکره جنوبی (مانند برزیل)، مستلزم نگاه دقیق‌تر می‌باشد.

آمارهای ما نشان می‌دهند که ممکن است تولید جهانی در سال ۲۰۱۸-۱۹ با ۴/۹ میلیون تن کاهش به ۱۹۶/۲ میلیون تن برسد. این رقم هنوز هم بعد از رکورد تولید ۲۰۱/۱ میلیون تنی این فصل، در رتبه دوم بیشترین حجم تولید شکر جهانی خواهد بود، سالی که در آن برای اولین بار، حجم تولید جهانی از حد آستانه ۲۰۰ میلیون تن گذشت. کاهش برآورد تولید جهانی در سال ۲۰۱۸-۱۹ به دلیل افت شدید تولید در برزیل و همچنین عملکرد ضعیف‌تر تولید در بسیاری از کشورهای اروپایی نسبت به نتایج سال گذشته است.

یادآور می‌شود که F.O.Licht، معادل شکر چغندریایی که به محصول نهایی شکر کریستالی تبدیل نشده را در برآوردهای تولید شکر خود به حساب نمی‌آورد (مثلاً مقادیر شکر قابل استحصال از چغندری که برای اتانول سوختی مورد استفاده قرار گرفته است). لذا این مسأله می‌تواند دلیل اختلاف گزارشات این نشریه با آمارهای برخی از انجمن‌های شکر و ارقام رسمی اتحادیه اروپا باشد. بعلاوه تمام اطلاعات ارقام تولید برحسب ارزش خام ارائه شده‌اند و برای تبدیل به ارزش سفید می‌توان از ضریب ۰/۹۲ استفاده نمود. ممکن است عنوان شود که پیش‌بینی‌های ما در خصوص تولید، براساس سال زراعی هر کشور ارائه شده است در حالی که اینگونه نیست و مقادیر محاسبه شده جهت پیش‌بینی تراز شکر جهانی برای هر کشور بر مبنای یک دوره زمانی متحدالشکل (اکتبر-سپتامبر) می‌باشد چرا که این نکته، پیش شرط پیش‌بینی‌های مربوط به تغییر موجودی (یعنی مازاد/کسری) در طول یک سال است.

شکر چغندری

احتمالاً تولید جهانی شکر چغندری در سال ۲۰۱۸-۱۹ با حدود ۱/۶ میلیون تن کاهش، به ۴۳/۹ میلیون تن برسد که اتحادیه اروپا با ۱/۱ میلیون تن و روسیه با ۰/۵ میلیون تن، عوامل اصلی این کاهش می‌باشند. علیرغم کاهش قیمت شکر در داخل اتحادیه اروپا طی چند ماه گذشته، عملاً سطح زیر کشت چغندر قند در این اتحادیه نسبت به سال گذشته تغییری نکرد. دلیل اصلی آن، این است که کشاورزان هنوز تأثیر افزایش شدید تولید خود در سال ۲۰۱۷ بر روی قیمت‌ها در زمان اتخاذ تصمیم برای کشت محصول سال ۲۰۱۸ را درک نکرده بودند. در عین حال، قیمت کالاهای جایگزین مانند گندم و کلزا نیز جذابیت بیشتری نسبت به چغندر قند نداشتند و نهایتاً اینکه، کشاورزان در اکثر کشور عمده تولیدکننده شکر و قبل از شروع فصل کشت چغندر قند در سال ۲۰۱۷-۱۸، قراردادهای دو یا حتی سه ساله برای بخش قابل توجهی از سطح زیر کشت چغندر قند خود امضا کردند و این مسأله، توانایی آنها را برای تغییر الگوی کشت در کوتاه‌مدت محدود ساخت. از اینرو، در حال حاضر تولید شکر اتحادیه اروپا با ۱/۱ میلیون تن کاهش، در سال ۲۰۱۸-۱۹ به ۲۰ میلیون تن تعدیل کردیم. دلیل اصلی این امر نیز آن است که بعید به نظر می‌رسد عملکرد فوق‌العاده تولید محصول چغندر قند دو سال گذشته را شاهد باشیم. وزارت کشاورزی و انجمن تولیدکنندگان چغندر قند فرانسه، سطح زیر کشت این فصل چغندر قند فرانسه را ۴۸۵۰۰۰ هکتار پیش‌بینی نموده‌اند که اندکی کمتر از رقم ۴۸۶۰۰۰ هکتار سال گذشته است. این مساحت شامل مناطق کشت شده برای اهداف غیر شکرمانند اتانول نیز می‌شود، لیکن ما انتظار تغییری در نحوه استفاده آن نداریم زیرا قیمت‌های پایین شکر به حداکثر استفاده چغندر قند برای تولید اتانول در سال ۲۰۱۷-۱۸ منجر شده است. در عین حال، شرایط آب و هوای سرد و مرطوب، موجب

۴

کشت شده است. این رقم نسبت به سال قبل در حدود ۸/۶ درصد کاهش نشان می‌دهد، با این حال، اتحادیه تولیدکنندگان شکر روسیه انتظار دارد که این سطح در سال جاری به ۱۱۵۰ هزار هکتار برسد که نسبت به سال قبل در حدود ۴/۴ درصد کاهش خواهد داشت. فصل زراعی ۲۰۱۷-۱۸ چغندر قند تاریخ چهارم آوریل به پایان رسید و کارخانجات توانستند ۴۶/۲ میلیون تن چغندر قند (۰/۱- درصد) را به ۶/۴۶ میلیون تن شکر سفید چغندر (۶/۲+ درصد) تبدیل کنند. عملکرد چغندر قند حدود ۶ درصد بیشتر از میانگین پنج ساله بود و میزان شکر موجود در محصول نیز به ۱۹/۶ درصد رسید که از نتایج سال گذشته بیشتر است. تولید شکر از شربت (در دوبریکا) و ملاس (در زانمکا و اولخوادکا) در بهار و تابستان ادامه خواهد داد، بنابراین تولید نهایی هنوز هم با اندکی افزایش مواجه خواهد بود. در حال حاضر و براساس عملکرد مشابه سال گذشته، پیش‌بینی می‌کنیم که تولید در سال ۲۰۱۸-۱۹ با نیم میلیون تن کاهش به رقم ۶/۶ میلیون تن برسد. کشاورزان در اوکراین تا ۲ می، در حدود ۲۶۳ هزار هکتار چغندر قند کشت نمودند که در مقایسه با حدود ۳۰۰ هزار هکتار مدت مشابه سال گذشته کاهش نشان می‌دهد. وزارت کشاورزی اوکراین پیش‌بینی می‌کند که سطح زیر کشت چغندر سال جاری به ۳۰۲۰۰۰ هکتار برسد که کمتر از سطح ۳۱۶۱۰۰ هکتاری سال گذشته است. با این حال، انجمن ملی تولیدکنندگان شکر محافظه‌کار تر پیش‌رفته و سطح زیر کشت را ۲۸۵۰۰۰ هکتار پیش‌بینی کرده است. با توجه به تأخیر شروع کشت در این فصل، عملکرد چغندر قند در حد میانگین پنج ساله (۴۴ تن در هکتار) خواهد بود. در صورتی که سطح زیر کشت معادل ۲۹۵۰۰۰ هکتار فرض شود، احتمالاً تولید شکر در فصل جدید به حدود ۲/۲ میلیون تن خواهد رسید.

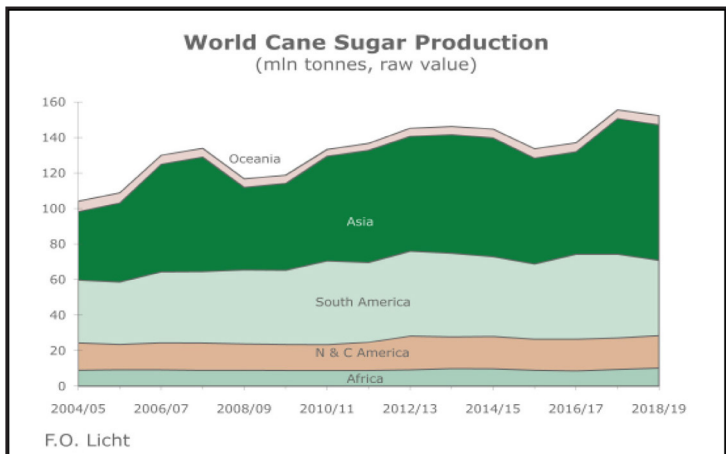
انتظار می‌رود سطح زیر کشت چغندر قند در ترکیه برای فصل جدید، با تقریباً ۵ درصد افزایش به ۳۴۰۰۰۰ هکتار برسد و با لحاظ عملکرد مشابه سال گذشته (۶۰/۹ تن در هکتار)، پیش‌بینی می‌شود امسال این کشور بتواند ۲/۷ میلیون تن شکر تولید کند.

تولید چغندر قند در خارج از اروپا از ۱۰/۶ میلیون تن در سال پیش به ۱۰/۹ میلیون تن در سال ۱۹-۲۰ افزایش یافته است. ایالات متحده، مصر، چین، **ایران** و ژاپن، در زمره تولیدکنندگان اصلی این منطقه هستند. پیش‌بینی می‌شود تولید شکر چغندری ایالات متحده در فصل جدید با حدود ۰/۱ میلیون کاهش به ۴/۵ میلیون تنزل کند. در حال حاضر عملیات کاشت به دلیل شرایط آب و هوایی سرد و رطوبت به طور قابل توجهی به تأخیر افتاده است. به نظر می‌رسد فصل زراعی ۲۰۱۷-۱۸ با استانداردهای تاریخی فاصله بسیار زیاد داشته باشد.

پیشرفت‌های تکنولوژیکی و سرمایه‌گذاری در صنعت بهبود یافته و اصلاح تهویه ذخیره‌سازی چغندر قند در سال‌های اخیر، موجب کاهش ضایعات و نوسان کمتر ضریب استحصال در اواخر زمستان و اوایل بهار شده است. با این حال، به نظر می‌رسد که عملکرد پایین‌تر چغندر قند، منجر به تولید کمتر شود. مصر هر دو محصول نیشکر و چغندر قند را در طی ماه آگوست - سپتامبر کشت نموده و در ماه مارس - آوریل برداشت می‌کند. در حال حاضر فرایند برداشت چغندر قند ادامه داشته و مقادیر آن همچنان متعلق به آمار سال زراعی ۲۰۱۷-۱۸ می‌باشد. با توجه به راه‌اندازی کارخانه جدید النوران به نظر می‌رسد که تولید این کشور به رکود ۱/۵ میلیون تن برسد. موقتاً پیش‌بینی می‌شود که تولید در سال ۲۰۱۸-۱۹ در همین سطح سال گذشته باقی بماند.

تولید شکر چغندری چین در سه فصل گذشته، ۵۶ درصد افزایش یافته و به حدود ۱/۳ میلیون تن در سال ۲۰۱۷-۱۸ رسیده است. **تعدادی از کشاورزان در استان‌هایی مانند مغولستان، در حال تغییر الگوی کشت به چغندر قند هستند چرا که تغییر سیاست حمایتی دولت از ذرت، موجب کاهش قیمت این محصول شده است. از این رو جذابیت برای کشت چغندر قند بیشتر شده و انتظار می‌رود این روند تداوم داشته باشد.** علاوه بر افزایش سطح زیر کشت، با توجه به بهبود مکانیزاسیون، سازگاری واریته‌های جدید و نوسازی کارخانه‌ها می‌توان انتظار داشت که تولید افزایش یابد. لذا در حال حاضر پیش‌بینی می‌شود تولید شکر چغندری فصل جدید به ۱/۵ میلیون تن برسد که عمدتاً به دلیل افزایش بیشتر تولید در استان مغولستان داخلی است.

ایران نیز در سال‌های اخیر موفق به افزایش تولید شکر چغندری شده است. میزان تولید سال ۲۰۱۶-۱۷ این کشور حدود ۰/۹ میلیون تن افزایش یافت. که در این فصل به ۱/۳ میلیون تن افزایش یافت. در حال حاضر، افزایش جزئی برای سال ۲۰۱۸-۱۹ پیش‌بینی می‌شود.

تأخیر قابل توجهی در زمان کاشت امسال شده است. کشاورزان فرانسوی تا ۲۵ آوریل، ۹۹/۲ درصد از سطح مورد نظر چغندر قند امسال شان را کشت کردند. نیمی از این سطح تا ۱۲ آوریل کاشته شده است که این وضعیت، نشان‌دهنده تأخیر ۲۰ روزه در مقایسه با میانگین بلندمدت و تأخیر ۱۷ روزه در مقایسه با سال گذشته است. با توجه به اینکه تأخیر تاریخ شروع کاشت، پتانسیل عملکرد محصول را به دلیل کوتاه شدن چرخه رشد کاهش می‌دهد لذا انتظار می‌رود عملکرد چغندر قند امسال، کمی پایین‌تر از میانگین پنج ساله ۸۹/۳ تن در هکتار (با عیار ۱۶٪) و همچنین عملکرد ۹۵/۱ تن در هکتار سال ۲۰۱۷-۱۸ باشد. این مسأله باعث کاهش حدود ۰/۵۲ میلیون تن شکر و رسیدن به مجموع ۵/۴ میلیون تن در سال ۲۰۱۸-۱۹ خواهد شد.

انتظار داریم که سطح زیر کشت چغندر قند آلمان برای سال ۲۰۱۸ در حدود ۴۰۷۰۰۰ هکتار بدون تغییر باقی بماند، حدود ۳۴۸۰۰۰ هکتار از این سطح به تولید شکر اختصاص دارد. با وجود وخیم‌تر شدن قیمت چغندر قند، محصولات جایگزین بازدهی بیشتری را در مقایسه با آن ارائه نمی‌دهند. در نتیجه، مساحت اراضی کشت شده برای بذور زمستانه در بهار ۲۰۱۷ نسبت به سال قبل تا ۲/۳٪ کاهش یافت و دو محصول مهم (یعنی گندم و کلزا) بیشترین تأثیر در این کاهش را داشتند. علاوه بر این، تقریباً ۴۰٪ از سطح زیر کشت چغندر قند به دلیل امضای قراردادهای چند ساله بین کشاورزان و کارخانجات فرآوری در راستای آماده‌سازی برای پایان دادن به سیستم سهمیه‌ای در سال ۲۰۱۷ تثبیت شده بود. نکته قابل تأمل دیگر این است که چغندر قند، نقش مهمی از تناوب زراعی چهار ساله کشاورزان دارد لذا پتانسیل تغییرات کوتاه‌مدت آن محدود است. نهایتاً اینکه، کشاورزان در دو کارخانه از بزرگ‌ترین واحدهای تولیدکنندگان شکر (یعنی سودزوک و نورزدوکر) سهامداران هستند، بنابراین تولیدکنندگان چغندر قند و فرآوری‌کنندگان آن، هر دو در یک قایق نشست‌هاند. با توجه به اینکه کاشت چغندر با اندکی تأخیر مواجه بود لذا عملکرد محصول در حد میانگین پنج ساله ۷۶/۳ تن در هکتار و میزان عیار آن به ۱۷/۷٪ قابل دسترسی است. با در نظر گرفتن حداکثر استفاده از چغندر قند برای تولید اتانول، پیش‌بینی می‌شود حجم شکر تولیدی به رقم ۶/۴ میلیون تن برسد که ۰/۵ میلیون تن کمتر از سال گذشته است.

لهستان به عنوان سومین تولیدکننده بزرگ اتحادیه اروپا، در بعد تولید چغندر قند در حال گسترش است به طوری که این کشور، سطح زیر کشت خود در سال زراعی ۱۷-۲۰۱۶ را در حدود ۱۸ درصد افزایش داد و متعاقب آن، این سطح در سال ۲۰۱۷-۱۸ با حدود ۱۴ درصد افزایش به ۲۳۲۰۰۰ هکتار رسید. جالب توجه است که منابع محلی پیش‌بینی می‌کنند این سطح تا سال ۲۰۱۸ به ۲۳۵۰۰۰ هکتار افزایش پیدا خواهد کرد. شرایط آب و هوایی سرد، شروع کاشت را به تأخیر انداخته است اما چشم‌انداز عملکرد تولید شکر هنوز تغییر نکرده و می‌تواند مشابه سال گذشته و کمتر از عملکرد سال ۲۰۱۶ باشد، زیرا عملکرد بیش از حد چغندر قند، محتوای بسیار ضعیف شکر را جبران کرده است. بنابراین انتظار می‌رود تولید شکر در سال ۲۰۱۸-۱۹ با کمی افزایش به ۲/۶ میلیون تن برسد.

کشاورزان انگلیسی به واسطه افزایش حداقل قیمت تضمینی شکر بریتانیا برای سال زراعی ۲۰۱۷-۱۸، سطح زیر کشت چغندر قند خود را از ۷۱۰۰۰ هکتار سال قبل به ۹۴۳۰۰ هکتار در سال ۲۰۱۷-۱۸ افزایش دادند. قرارداد چغندر قند برای سال ۲۰۱۸-۱۹، افزایش جزئی قیمت تضمینی آبی را به همراه داشت، بنابراین پیش‌بینی می‌شود که این سطح برای سال آینده با افزایش حدود ۳۰۰۰ هکتاری به رقم ۹۷۰۰۰ هکتار برسد. متوسط عملکرد چغندر در سال ۲۰۱۸-۱۹ ۸۲/۴ تن در هکتار رسید که نسبت به رکورد قبلی ۷۹/۸ تن در هکتار، رشد قابل مقایسه‌ای را نشان می‌دهد. از این رو، با وجود افزایش سطح زیر کشت و با توجه به تأخیر زمان شروع کاشت به دلیل سردی و رطوبت هوا و افت عملکرد از رکورد ۲۰۱۷-۱۸ به محدوده متوسط پنج ساله، انتظار می‌رود تولید شکر تارقم ۱/۳ میلیون تن کاهش یابد. کاشت چغندر در هلند در اواخر ماه مارس شروع و عملاً در پایان ماه آوریل به پایان رسید. به نظر می‌رسد سطح زیر کشت از ۸۵۰۰۰ هکتار سال گذشته به حدود ۸۶۰۰۰ هکتار افزایش یابد، زیرا سوئیکر یونی در ماه ژوئیه گذشته تصمیم گرفت تا حق تحویل چغندر قند (به اصطلاح LLBs) را برای برداشت محصول سال ۲۰۱۸ به میزان ۸ درصد افزایش دهد که تا حدی نرخ حواله پایین‌تر ۵ درصدی هر LLB جبران می‌شود. انتظار می‌رود که تأخیر کشت سال جاری، باعث تکرار رکورد ۱۵/۹۶ تن در هکتار (POL) عملکرد تولید شکر سفید سال گذشته شود، لیکن حتی افت اندکی کمتر از میانگین ۵ ساله ۱۴/۲ تن در هکتار، باعث خواهد شد تولید شکر سال ۲۰۱۸-۱۹ این کشور به ۱/۳ میلیون تن برسد که نسبت به تولید ۱/۴۵ میلیون تنی سال ۲۰۱۸-۱۹، کاهش قابل ملاحظه‌ای خواهد داشت. سطح زیر کشت چغندر بلژیک در سال جاری معادل ۶۲۰۰۰ هکتار می‌باشد که تغییری نسبت به سال قبل نکرده است، اما احتمالاً عملکرد شکر سفید در هر هکتار از سطح استثنایی ۱۶/۱ تن (POL) سال گذشته پایین‌تر خواهد بود. این امر با وجود رکورد عملکرد چغندر و محتوای بالای قند تسهیل می‌شود. در سوم می، IRBAB اعلام کرد که کاشت چغندر در اوایل ماه مه به پایان می‌رسد زیرا کمتر از ۳ درصد از کشت این محصول باقی مانده است. با وجود تأخیر در زمان کاشت امسال، به واسطه شرایط آب و هوایی گرم در ماه آوریل، جوانه زنی و رشد بوته خیلی سریع بود. در مجموع، انتظار می‌رود تولید شکر فصل آبی به حدود ۰/۹ میلیون تن برسد که از ۱/۰۵ میلیون تن سال قبل کمتر است.

سایر اروپا

کشاورزان در روسیه تا سوم ماه مه، حدود ۶۲۳۴۰۰ هکتار چغندر قند کشت نمودند که این رقم برای مدت مشابه سال گذشته در حدود ۸۸۳۲۰۰ هکتار بوده است. علت این افت سطح زیر کشت، تأخیر شروع کاشت به دلیل سرما و رطوبت هوا بوده است. وزارت کشاورزی روسیه، سطح زیر کشت امسال را ۱۰۹۷ هزار هکتار برآورد کرده است که تاکنون حدود ۵۷٪ این سطح

افتخار آفرینی کشت و صنعت امام خمینی (ره) در کسب رتبه‌های برتر علمی

فعالیت‌های زیست محیطی در مجموعه با نگاه ویژه

در این مراسم احمدرضا لاهیجان زاده مدیرکل حفاظت محیط زیست خوزستان گفت: آوردهای آبی امسال نباید ما را از برنامه‌ریزی و مدیریت منابع آب غافل کند. وی ادامه داد موضوع کشاورزی و محیط زیست نسبت و امنیت غذایی نیازمند داشتن کشاورزی پایدار است در رعایت اصول و الزامات زیست محیطی ما را به توسعه پایدار خواهد رساند. وی ادامه داد: مجموعه کشت و صنعت امام خمینی (ره) با داشتن تصفیه‌خانه صنعتی توانسته در این امر موفق باشد. لاهیجان زاده ضمن تقدیر از حرکت این مجموعه در برداشت سبز ابراز امیدواری کرد که این نوع برداشت سال آینده نیز در این مجموعه افزایش یابد و از مسئولان کشت و صنعت به خاطر توجه به مسائل اجتماعی و مشارکت در مقابله با سیل اخیر و کمک به مردم منطقه قدردانی کرد. مدیر کل حفاظت محیط زیست خوزستان گفت: مجموعه فعالیت‌های کشت و صنعت امام در حوزه محیط زیست باعث شده که در سال ۹۶ به عنوان یکی از صنایع سبز کشور معرفی شود. لاهیجان زاده از مسئولین این شرکت خواست تا برنامه‌های آینده این مجموعه توجه ویژه به انرژی نو و تولید برق از خورشیدی و احداث نهالستان برای توسعه فضای سبز شرکت از اولویت‌ها باشد.

در این مراسم ناصر مجدی مدیر عامل شرکت کشت و صنعت امام خمینی (ره) در خصوص اقدامات زیست محیطی مجموعه گفت: فعالیت‌های زیست محیطی در مجموعه با نگاهی ویژه پیگیری می‌شود و کارکنان بر ضرورت رعایت مسائل زیست محیطی آشنا هستند. وی واحد محیط زیست را از فعال‌ترین بخش‌های صنعت دانست و گفت با رعایت الزامات زیست محیطی به نهایت تولید و افزایش دست یافته است. او ادامه داد: تصفیه‌خانه این مجموعه از لحاظ کاهش آلودگی مورد تأیید آزمایشگاه معتمد محیط زیست بوده و در خصوص برداشت سبز هم گفت: تلاش خواهیم کرد تا امسال بیش از ۴۰ درصد برداشت را به صورت سبز انجام دهیم. لاهیجان زاده در خصوص سایر اقدامات گفت: گازسوز شدن شرکت و کنترل آلودگی‌های صوتی از دیگر اقدامات این مجموعه است.

در مراسمی با حضور معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت از مدیرعامل کشت و صنعت امام خمینی (ره) به دلیل کسب رتبه برتر در هفتمین جشنواره پژوهش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت تقدیر شد. به گزارش روابط عمومی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، در این آئین که با حضور دکتر برات قبادیان معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خوزستان و جمعی از مدیران حوزه صنعت همراه بود، از کشت و صنعت امام خمینی (ره) به دلیل کسب طرح پژوهشی برتر و همچنین انتخاب به عنوان شرکت تحقیق و توسعه برتر کشور تقدیر و با اهدای لوح از مدیرعامل این شرکت قدردانی شد.

بر اساس انتخاب کمیته و ستاد بزرگداشت هفته پژوهش و فناوری صنعت و معدن و تجارت در سال ۱۳۹۷، طرح پژوهشی «فرآیند بهبود عملکرد کارخانه شکر با کاهش ضایعات قندی در ملاس نهایی» مربوط به حوزه تحقیق و توسعه شرکت کشت و صنعت امام خمینی (ره) به عنوان طرح «پژوهشی برتر ملی» برگزیده شد. در طرح پژوهشی «فرآیند بهبود عملکرد کارخانه شکر با کاهش ضایعات قندی در ملاس نهایی» با تغییرات در فرآیند تولید شامل حذف برخی از تجهیزات و همچنین تغییر پارامترهای کنترلی و طراحی و اجرای تغییرات بر روی برخی از تجهیزات، منجر به صرفه‌جویی سالانه بالغ بر ۶ میلیارد ریال گردید. واحد تحقیق و توسعه کشت و صنعت امام خمینی (ره) از سال ۱۳۹۲ فعالیت خود را با هدف عملیاتی کردن تحقیقات کشاورزی و صنعتی آغاز نمود و اولین واحد صنعتی در سطح استان خوزستان محسوب می‌شود که موفق به اخذ پروانه تحقیق و توسعه شد. در طی ۵ سال گذشته بیش از ۳۰ طرح پژوهش در واحد تحقیق و توسعه کشت و صنعت امام خمینی (ره) ارزیابی، تأیید و اجرا شده که نقش مؤثری در افزایش تولید و کاهش هزینه‌ها داشته است. در سال گذشته نیز دو طرح پژوهشی در حوزه‌های کشاورزی و تجهیزات مکانیکی در این واحد رتبه‌های اول طرح‌های پژوهشی را در دو حوزه کشاورزی و صنعت در ارزیابی اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی کسب کرد.

کشت و صنعت نیشکر دهخدا و تندیس سیمین سبز و تندیس دو ستاره تعالی نت

لوح تقدیر و تندیس دو ستاره تعالی نت شد. به گزارش فرزام لطیفی سرپرست مدیریت عامل شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا با رعایت مدل‌های استاندارد مصرف انرژی و با ارزیابی معیارهای بازدهی انرژی محصولات تولیدی و بر اساس استانداردهای ملی و عملکرد سیستم مدیریت انرژی و نیز پیشرفت آن نسبت به سال گذشته مورد ارزیابی قرار گرفته و برای دو سال پیاپی به عنوان شرکت برتر برای دریافت جایزه ملی مدیریت انرژی در گروه محصولات تولیدی معرفی شده و با احراز رتبه برتر موفق به دریافت تندیس نقره تک‌ستاره در گروه صنایع انرژی‌بر، در تولید قند و شکر و نیز دریافت تندیس برنز دو ستاره در حوزه پروژه‌های کاهش مصرف انرژی شد. همچنین دریافت گواهینامه مدیر انرژی برتر در میان مدیران انرژی شرکت‌های حاضر نیز از افتخارات دیگر به دست آمده توسط این شرکت می‌باشد.

اقتصاد مقاومتی و کاهش هزینه‌های ناشی از توقفات تولید، استقرار نظام تعالی نگهداری و تعمیرات را سرلوحه اقدامات خویش قرار داده و با احراز رتبه برتر موفق به دریافت

تأثیر غیرقابل انکاری در به حداقل رساندن توقفات تولید و قیمت تمام شده محصول به همراه خواهد داشت. شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا در راستای تحقق اهداف ملی

شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا از زیرمجموعه‌های شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی خوزستان است که در مسیر تعالی و رشد فعالیت‌های خود برنامه‌ریزی می‌کند و به مسایل محیط زیست توجه کافی دارد. این شرکت در تکمیل زنجیره افتخارات خود و حضور موفقش در عرصه‌های مختلف، تقدیرنامه و تندیس سیمین صنعت سبز کشور در سال ۱۳۹۶ را از سازمان حفاظت محیط زیست کشور دریافت کند و با دریافت همزمان تقدیرنامه تک ستاره اشتها به کیفیت از سازمان ملی استاندارد ایران، مهر تأیید دیگری بر عملکرد خود در کارنامه حضورش در مجامع برون‌سازي و ملی داشته باشد. با توجه به صیانت از منابع ارزشمند تولید و نگهداری هوشمندانه و برنامه‌ریزی شده، از گام‌های مؤثر در اقتصاد مقاومتی بوده و سهم عمده‌ای در مدیریت هزینه‌ها و صرفه‌جویی‌های انرژی و ریالی دارد و همچنین

شرکت توسعه نیشکر خشکسالی بسیار سختی را تجربه کرد

وی از ایجاد تیم‌های ۲۴ ساعته برداشت نیشکر در مجموعه توسعه نیشکر و صنایع جانبی خبر داد و گفت: با توجه به اینکه بار سنگین تولید شکر بر عهده صنایع نیشکری استان خوزستان است با تشکیل این تیم‌ها به صورت شبانه‌روزی برداشت و تولید شکر به عنوان کالای استراتژیک کشور صورت می‌گیرد.

شریعتی گفت: در حال حاضر در هر شبانه روز حدود ۱ هزار هکتار نیشکر از مزارع شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی به صورت کاملاً مکانیزه برداشت می‌شود و با این سرعتی که در برداشت وجود دارد پیش‌بینی می‌شود عملیات برداشت تا پایان فروردین ماه به اتمام برسد. وی بیان کرد: در کارون و هفت تپه نیز برداشت نیشکر آغاز شده است و با سرعت ادامه دارد. استاندار خوزستان بازدید صورت گرفته از کشت و صنعت حکیم فارابی را مثبت ارزیابی کرد و گفت: هدف از این بازدید عرض خسته نباشید و خداقوت به مجموعه کارگران و کارمندان کشت و صنعت نیشکر بود و تلاش‌های شبانه‌روزی که در اینجا مشاهده شد همه در راستای شعار اقتصاد مقاومتی مقام معظم رهبری است.

در حال حاضر در هر شبانه‌روز حدود یک هزار هکتار نیشکر از مزارع شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی به صورت کاملاً مکانیزه و توسط تیم‌های شبانه‌روزی برداشت می‌شود.

غلامرضا شریعتی، استاندار خوزستان در حاشیه بازدید از مزارع کشت و صنعت حکیم فارابی گفت: در سال گذشته شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی خشکسالی بسیار سختی را تجربه کرد که البته با مدیریت هماهنگی که در مجموعه استان صورت گرفت، توانستیم بخشی از اثرات زیان بار آن را کاهش دهیم. استاندار خوزستان در عین حال با اشاره به اینکه پس از وقوع خشکسالی، استان با ترسالی رو به رو شد، گفت: نزولات آسمانی و بارش‌های شدید نیز سبب شد که برداشت نیشکر به تعویق بیفتد چون در مزارع به دلیل تر بودن، امکان برداشت وجود نداشت. شریعتی ادامه داد: در حال حاضر چند روزی است که برداشت نیشکر در کشت و صنعت‌های نیشکری آغاز شده است و برای جبران تأخیر ایجاد شده تصمیم گرفته شد برداشت نیشکر به صورت شبانه‌روزی و بدون وقفه انجام شود.

ایران ۱۵۰ هزار تن شکر خام از هند خرید

ایران برای نخستین بار طی ۵ سال گذشته از هند شکر وارد می‌کند

تاجران هندی برای ماه‌های مارس و آوریل (اسفند و فروردین) شکر خام به ایران صادر می‌کنند که اولین فروش شکر هندی به تهران طی حداقل ۵ سال است.

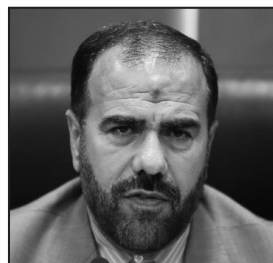
بر اثر تحریم‌ها، ارتباط ایران با سیستم مالی جهانی قطع شده است که شامل استفاده از دلار برای معاملات نفتی می‌شود. ایران توافق کرده بود در ازای دریافت روپیه، به هند نفت بفروشد ولی فقط می‌تواند از این روپیه برای خرید کالاهای هندی استفاده کند، مخصوصاً کالاهایی که در داخل به اندازه کافی تولید نمی‌شوند. نهادهای تجاری به توافق رسیده‌اند ۱۵۰/۰۰۰ تن شکر خام را در محموله‌هایی که در مارس و آوریل می‌رسند، به ایران صادر کنند. ارزش این محموله ۳۰۵ تا ۳۱۰ دلار در هر تن است. یک منبع تجاری آگاه گفت پول نفت خریداری شده از ایران در بانک «یو سی او» نگهداری می‌شود. ایران قصد دارد از این ذخایر برای خرید شکر و سایر مواد غذایی استفاده کند. شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران این شکر را برای اطمینان از عرضه کافی این محصول در ماه‌های آتی خریداری کرده است. ایران معمولاً شکر را از برزیل می‌خرد. برزیل بزرگ‌ترین تولیدکننده و صادرکننده شیرین‌کننده‌هاست. ایران احتمالاً ۴۰۰/۰۰۰ تن شکر خام از هند در ۲۰۱۹ وارد می‌کند چون تولید داخلی این کشور برای تأمین تقاضای کشور کافی نیست. شرکت‌های مواد غذایی کارگیل و بانگ و سایر شرکت‌های تجاری دنیا عرضه مواد غذایی به ایران را متوقف کرده‌اند چون تحریم‌های جدید آمریکا سیستم‌های بانکی را مختل کرده و امکان پرداخت وجود ندارد. طبق گفته یک منبع آگاه، ایران این شکر را ۷ دلار در هر تن گران‌تر نسبت به سایرین می‌خرد چون تاجران نگران تأخیر در پرداخت هستند.

قند بیستون مطالبات کشاورزان را پرداخت کرد

علی حسینی اظهار کرد: در سال‌های گذشته پرداخت مطالبات کشاورزان توسط شرکت قند بیستون در عین حال که از رویه خاصی برخوردار نبوده، اما عمدتاً از بهمن ماه هر سال آغاز و تسویه حساب تا پایان مرداد ماه سال بعد طول می‌کشید. وی بیان کرد: این در حالی است که امسال با تلاش‌های صورت گرفته با وجود مشکلات نقدینگی و مسائل حاکم بر اقتصاد کشور، پرداخت مطالبات کشاورزان در اولویت کاری کارخانه قرار گرفته است. وی ادامه داد: بر این اساس با ایجاد رویه یکسان و عدالت محور در آبان‌ماه سال جاری، مرحله اول پرداخت آغاز و هر ماه طبق برنامه‌ریزی صورت گرفته تا سقف ۵۰ درصد از مطالبات کشاورزان پرداخت شده است. مدیرعامل قند بیستون تأکید کرد: با تلاش همکاران مرحله دوم پرداخت هفته گذشته عملیاتی شد.

معاون پارلمانی رییس‌جمهور:

شرکت‌های کشت و صنعت نیشکر اهمیت ویژه‌ای برای دولت دارند

جانبی آن در خوزستان تأمین می‌شود. امیری ادامه داد: امروز با مدیریت و همراهی کارگران در حوزه نیشکر، بخش قابل توجهی از شکر مورد نیاز کشور در درون کشور تولید و تأمین می‌شود و این زمینه با توجه به مشکلاتی که در بحث ارز و تحریم‌های ظالمانه وجود دارد، شرکت‌های کشت و صنعت نیشکر دارای اهمیت ویژه‌ای برای دولت هستند.

وی عنوان کرد: با توجه به اینکه صنعت نیشکر جز صناعی است که هیچ دورریزی ندارد و از همه بخش‌های نیشکر می‌توان استفاده کرد، توسعه صنایع تکمیلی نیشکر نیز دارای اهمیت بسیار است.

معاون پارلمانی رییس‌جمهور با بیان اینکه مجموعه‌های کشت و صنعت نیشکری در خوزستان برای دولت دارای اهمیت بسیار هستند، گفت: تلاش مادر راستای حمایت و حل مشکلات احتمالی این واحدهای تولیدی است تا بتوانیم در این زمینه به بحث اشتغال و همچنین خودکفایی در تولید شکر کمک شایانی کنیم.

امیری ادامه داد: برای مجموعه کشت و صنعت دعبل خزایی یک طرح جامع برنامه‌ریزی شده است که باید این طرح جامع در سال‌های آینده تکمیل شود تا در این مجموعه شاهد اشتغال بیشتری از جوانان باشیم.

معاون پارلمانی رییس‌جمهور با بیان اینکه معیشت بیش از ۱۰۰ هزار نفر در خوزستان از طریق کشت نیشکر و صنایع جانبی آن تأمین می‌شود، گفت: تلاش ما در راستای حمایت و حل مشکلات احتمالی واحدهای تولیدی نیشکر خوزستان است تا بتوانیم در این زمینه به بحث اشتغال و همچنین خودکفایی در تولید شکر کمک شایانی کنیم.

به گزارش ایسنا، حسینعلی امیری در روز ۷ اسفندماه در حاشیه بازدید از شرکت کشت و صنعت دعبل خزایی در جمع خبرنگاران اظهار کرد: یکی از واحدهای تولیدی مهم کشور، صنعت نیشکر و صنایع جانبی آن است و با توجه به ظرفیت خوزستان در بحث تولید نیشکر امروز از این مجموعه دیدن کردیم.

وی با بیان اینکه ریزگردها یکی از تهدیدهای جدی استان خوزستان هستند، افزود: مجموعه نیشکر استان علاوه بر مزیت‌هایی که در زمینه محیط زیست برای خوزستان دارد، نقش بسیار پررنگی در موضوع اشتغال استان نیز دارد.

معاون پارلمانی رییس‌جمهور اظهار کرد: کشت نیشکر از برخاستن ریزگردها و آلودگی هوا جلوگیری می‌کند و همچنین معیشت بیش از ۱۰۰ هزار نفر از طریق کشت نیشکر و صنایع

راهکارهایی برای حمایت از بنگاه‌های تولیدی در شرایط تحریم

نویسنده | یاسرملایی

کانال‌های اثرگذاری مستقیم و غیرمستقیم تحریم‌ها بر اقتصاد ایران و بنگاه‌های تولیدی بشرمرده شد. اشاره شد که تحریم، پدیده‌ای درون‌زاست و نقاط آسیب‌پذیری آشکار اقتصاد ایران که در ابرچالش‌های شش‌گانه قابل تلخیص است، تحریم‌کنندگان را نسبت به موفقیت تحریم‌ها امیدوار کرده است. این تحلیل، می‌تواند کلید یافتن راه‌حل‌های پیش روی اقتصاد ایران برای حمایت از تولید مالی و بنگاه‌های اقتصادی باشد. در حال حاضر، سیاستگذار با دو سؤال محوری روبه‌رو است. سؤال اول این است که چگونه می‌توان با وجود تحریم، ثبات را به اقتصاد کلان ایران بازگرداند؟ اهمیت این سؤال در اینجاست که در فضای بی‌ثبات، کسب و کارها قدرت برنامه‌ریزی را از دست می‌دهند. ایجاد ثبات پایدار اقتصادی، مهم‌ترین مطالبه فعالان اقتصادی و بنگاه‌های تولیدی از دولت است. در مرحله بعد، سؤال دوم در دستور کار سیاستگذار قرار می‌گیرد: در شرایط سخت تحریمی چگونه می‌توان از بنگاه‌های تولیدی در برابر محدودیت‌های ناشی از تحریم حمایت کرد؟ در این چارچوب، دولت ابتدا باید از کنترل تورم در اقتصاد ایران اطمینان حاصل کند و در گام بعد، با رعایت الزامات کنترل تورم به مسأله رکود اقتصادی و رفع موانع پیش روی بنگاه‌های تولیدی بپردازد.

پیش از آنکه به ذکر مصادیق راهکارها بپردازیم، توجه به این نکته ضروری است که اقتصاد ایران در سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸، در خوش‌بینانه‌ترین سناریو با وضعیت رکود تورمی روبه‌رو است. مسأله پیش روی سیاستگذار این است که چگونه می‌توان ریسک‌های تبدیل شدن رکود تورمی به ابرتورم رکودی را به حداقل رساند. در گام بعدی، مسأله پیش روی سیاستگذاران، کاهش ابعاد تورمی است. یعنی چگونه می‌توان نرخ تورمی پایین‌تر و رکود اقتصادی با ابعاد محدودتر داشت؟ پذیرش واقعیت‌های اقتصاد ایران در شرایط موجود از یک سو انتظارات فعالان اقتصادی و آحاد مردم را مدیریت خواهد کرد و از سوی دیگر، سیاستگذاران را از افتادن در ورطه خیال‌پردازی و اقدامات افراطی و مخرب دور نگاه خواهد داشت.

راهکارهای کنترل انبار نقدینگی

در تلاطمات ارزی نیمه اول سال ۱۳۹۷، شاهد تبدیل سپرده‌های بلندمدت به سپرده‌های دیداری و کوتاه‌مدت به منظور ورود سوداگران به بازارهای دارایی بودیم. در این وضعیت، این سؤال پیش روی سیاستگذار قرار دارد که چگونه می‌توان مانع از به جریان افتادن انبار نقدینگی موجود در حساب‌های پس‌انداز فعالان اقتصادی در بازار ارز و طلا و سایر بازارهای دارایی و ایجاد بی‌ثباتی در اقتصاد کلان شد؟ افزایش هزینه تبدیل سپرده‌های بلندمدت به سپرده‌های کوتاه‌مدت از طریق افزایش فاصله نرخ سود سپرده‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت، حذف پرداخت سود روزشمار به حساب‌های سپرده کوتاه‌مدت، کاهش سیالیت نقدینگی از طریق تغییر دستورالعمل مبادله چک‌های رمزدار و کاهش سقف تراکنش با استفاده از دستگاه‌های کارتخوان اقداماتی بود که بانک مرکزی به این منظور انجام داد و اثر خود را در بازگشت نسبی ثبات به بازار دارایی‌ها در نیمه دوم سال ۱۳۹۷ نشان داد.

راهکارهای کنترل جریان نقدینگی

اصلاح نظام بانکی

پایه پولی و به تبع آن، حجم نقدینگی از دو مسیر در حال رشد است. مسیر اول، اضافه برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی به دلیل مشکلات داخلی شبکه بانکی و ناتوانی آنها در مدیریت جریان نقدی است. در بخش قبلی، به ۹ صورت اجمالی

خانواده‌های کم‌درآمد و کاهش کسری بودجه، یکی از مهم‌ترین اقدامات اصلاحی است که باید در دستور کار دولت قرار گیرد. با این حال، نمی‌توان و نباید انتظار داشت که سطح کسری بودجه دولت در این فرآیند اصلاحی به صفر برسد. در هر صورت، از دولت انتظار می‌رود که در شرایط رکودی، از طریق مخارج خود تقاضای مؤثر را افزایش دهد. اصلاح مهمی که در فرآیند تأمین کسری بودجه لازم است، تمرکز روی انتشار اوراق بدهی است. به بیان دیگر، هر گونه اعمال نفوذ و فشار بر نظام بانکی برای تأمین کسری بودجه دولت باید متوقف شود.

مدیریت بدهی‌های دولت

موضوع بدهی‌های انباشته و بلاتکلیف دولت به پیمانکاران، یکی از چالش‌های بزرگ بنگاه‌های اقتصادی کشور است. برای حل این معضل، برنامه اوراق بهادارسازی بدهی‌های دولت، در کنار انتشار اوراق جدید تأمین مالی باید در دستور کار قرار بگیرد. با اوراق بهادارسازی بدهی‌ها و اتخاذ ترتیباتی برای ایجاد بازار پرعمق برای اوراق بدهی، بدهی‌های دولت در ترازنامه بنگاه‌های اقتصادی نقدپذیر خواهد شد و این گشایش، می‌تواند بخشی از نیاز بنگاه‌های اقتصادی به سرمایه در گردش را کاهش دهد.

البته، بدون حضور فعال بانک مرکزی در بازار اوراق بدهی دولت، بدون شک پروژه تأمین مالی دولت از طریق انتشار اوراق بدهی و اوراق بهادارسازی بدهی‌های دولت شکست خواهد خورد. سؤال اینجاست که چگونه بانک مرکزی در عین حالی که بازار بدهی‌های دولت را مدیریت می‌کند و با خرید اوراق دولتی، مانع از افزایش نرخ تأمین مالی در اقتصاد می‌شود، قادر به کنترل نرخ تورم نیز خواهد بود؟ پاسخ این پرسش این است که تغییر رژیم سیاستگذاری پولی از کنترل مقداری حجم پول، به کنترل نرخ سود در چارچوب «رژیم هدف‌گذاری تورم»، بانک مرکزی قادر خواهد بود در کنار یک سیاست بودجه‌ای منضبط و پایدار، با قطع با کاهش ارتباط حجم نقدینگی و تورم، ضمن حفظ ثبات اقتصاد کلان، از طریق کنترل نرخ تأمین مالی به تخفیف رکود اقتصادی کمک کند.

گشایش در مسیر دیپلماسی

مجموعه اصلاحات اقتصاد کلان که در بالا به آنها اشاره شد، پیش‌نیاز بهبود محیط کسب و کار در شرایط تحریم هستند. این سیاست‌ها از طریق بازگرداندن ثبات به اقتصاد کلان و بهبود پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد، تسهیل مالی بنگاه‌ها، بهبود نقدپذیری

تحلیلی از مسائل مبتلابه شبکه بانکی ارائه شد. برای توقف روند خطرناک موجود در نظام بانکی کشور، راهی به جز آغاز سریع و حساب شده برنامه اصلاح نظام بانکی با بهره‌گیری از تجارب جهانی وجود ندارد.

کاهش کسری بودجه به سطح پایدار

دومین جریان فعال در افزایش پایه پولی و نقدینگی، کسری بودجه دولت است. کسری بودجه دولت در حال حاضر از دو مسیر تأمین مالی می‌شود. یک مسیر، انتشار اوراق بدهی است و مسیر دیگر، فشار به بانک‌ها برای پرداخت وام به دولت یا پیمانکاران و شرکت‌های دولتی. هر دو مسیر، در وهله اول دارای اثرات روانی بخش غیردولتی در دسترسی به منابع مالی هستند. به این معنا که هر چقدر بخش دولتی سهم بیشتری از منابع تأمین مالی را به خود اختصاص دهد، منابع مالی کمتری برای تولیدکنندگان و حتی مصرف‌کنندگانی که متقاضی تسهیلات بانکی هستند باقی می‌ماند و نرخ تأمین مالی برای آنها افزایش می‌یابد. از آنجایی که بانک مرکزی مسئول مدیریت نرخ اوراق تأمین مالی در بازار است، تحت تأثیر تأمین مالی کسری بودجه دولت در بازارهای مالی، مجبور به مداخله در بازار اوراق برای کنترل نرخ تأمین مالی خواهد شد که به افزایش پایه پولی منجر می‌شود. همچنین با توجه به مشکلات نظم بانکی، فشار دولت برای دریافت وام کلان از بانک‌ها، به طور غیرمستقیم باعث افزایش اضافه برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی خواهد شد. بنابراین، کسری بودجه دولت، عامل کلیدی افزایش پایه پولی، نقدینگی و در نهایت تورم است.

همان‌طور که قبلاً اشاره شد، تحریم‌ها از طریق کاهش صادرات نفت، مهم‌ترین منبع درآمدی بودجه دولت را هدف قرار داده است. با توجه به اینکه بخش عمده‌ای از هزینه‌های دولت، اجتناب‌ناپذیر هستند، کاهش درآمدها در اثر تحریم، عملاً منجر به افزایش کسری بودجه و شدت یافتن آثار مخرب فوق‌العاده در افزایش پایه پولی و تورم خواهد شد.

از سوی دیگر، اقتصاد ایران مملو از یارانه‌های قیمتی و غیرهدفمند دولت است که دهک‌های پردرآمد، بیشتر از کم‌درآمدها از آن برخوردار می‌شوند و این، عین بی‌عدالتی است. یارانه حامل‌های انرژی، مهم‌ترین مثال برای این دست از یارانه‌هاست. پرداخت ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات کالاهای اساسی، در حالی که قیمت محصول نهایی در بازار، با نرخ ۴۲۰۰ تومان تناسب و همخوانی ندارد، مثال دیگری از توزیع غیرهدفمند یارانه دولت است. اصلاح نظام یارانه‌ای با هدف حمایت مستقیم از

دارایی‌های منجمد بنگاه‌ها و احیای نقش سیاست مالی و پولی برای تقویت تقاضای کل در اقتصاد و کاهش رکود اقتصادی، به اقتصاد ملی کمک خواهند کرد. به علاوه، اصلاح در نظام یارانه‌های کشور، به بهبود وضعیت توزیع درآمد در کشور و افزایش رفاه دهک‌های کم‌درآمد خواهد انجامید. اما به گمان نگارنده، قرار گرفتن در مسیر اصلاحات اقتصادی، بیش از آنکه منافع اقتصادی برای کشور در برداشته باشد، واجد منافع سیاسی است و می‌تواند مناقشه کنونی آمریکا با ایران را در مسیر حل و فصل دیپلماتیک قرار دهد.

توضیح آنکه بدون در پیش گرفتن مجموعه اصلاحات اقتصادی در سطح کلان، اقتصاد کشور بدون شک در مسیر خطرناک افزایش عدم تعادل‌ها و بی‌ثباتی روزافزون طی طریق خواهد کرد. در این شرایط، فارغ از اینکه چه دولتی در آمریکا در قدرت باشد، به نظر نمی‌رسد هیأت حاکمه آمریکا هیچ گاه به توقف یا کاهش فشار تحریم روی آورده؛ زیرا آنها این تصور را دارند که با تداوم روند نزولی اقتصاد ایران، دیر یا زود تحریم به اهداف خود خواهد رسید. اما در صورتی که اقتصاد ایران در مسیر اصلاحات اقتصادی قرار بگیرد و ظرفیت تداوم حیات در شرایط تحریم را برای طولانی مدت پیدا کند، پشتوانه تحلیلی تداوم تحریم متزلزل خواهد شد.

واردات مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای

همان‌طور که قبلاً اشاره شد، تحریم‌ها از طریق ممنوعیت واردات (از جمله در صنعت خودرو)، محدودیت در نقل و انتقال پول و محدودیت در حمل و نقل کالا، واردات مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای مورد نیاز صنعت کشور را هدف گرفته‌اند. حتی با این فرض که هیچ‌کدام از این محدودیت‌ها در کار نبود، کاهش صادرات کشور و درآمدهای ارزی، خود می‌توانست مهم‌ترین محدودیت بر سر راه واردات کالاهای مورد نیاز واحدهای تولیدی باشد. تفاوت مهمی که دور جدید تحریم‌ها با دور پیشین دارد، محدود و یا مسدود شدن مسیر استفاده از بانک‌های کوچکی است که در ترکیه، چین، هنگ‌کنگ و کشورهای دیگر، کار انتقال پول به شرکت‌های تأمین‌کننده را انجام می‌دادند.

با توجه به محدودیت‌های موجود، چشم‌انداز روشنی پیش روی واردات کالاهای مورد نیاز تولیدکنندگان کشور وجود ندارد. در این شرایط، یک توصیه مهم، شناسایی گلوگاه‌ها و زنجیره‌های صنعتی کشور است. با شناسایی و اولویت‌بندی کالاهای واسطه‌ای در نظام سفارش‌گذاری و تخصیص ارز، منابع بسیار محدود موجود برای تأمین کالاهایی دارای اولویت به کار گرفته خواهند شد.

نکته دیگر، ایجاد امکان استفاده از منابع ارزی صادرکنندگان برای واردات کالاهای مورد نیاز کشور است. به نظر می‌رسد سختگیری‌هایی که در خصوص پیمان‌سیاری ارزی صادرکنندگان وجود دارد، علاوه بر صادرکنندگان برای واردکنندگانی که به صورت بالقوه می‌توانند از این منابع برای پرداخت پول تأمین‌کنندگان خود استفاده کنند نیز محدودیت به وجود آمده است. به علاوه، پس از تغییرات پیاپی مقررات ارزی، در حال حاضر امکان انتقال ارز برای واردات مواد اولیه از طریق شبکه صرافی کشور فراهم شده است، اما به نظر می‌رسد ملاحظاتی که درباره خروج سرمایه از کشور وجود دارد، محدودیت مضاعفی برای تولیدکنندگانی که با پشت سر گذاشتن همه سدهای داخلی و خارجی، قادر به واردات مواد اولیه مورد نیاز خود با ارز آزاد هستند، ایجاد کرده است. تسهیل این مسیر می‌تواند گشایش کوچکی در مسیر سنگلاخ واردات کالاهای مورد نیاز کشور ایجاد کند.

تأمین سرمایه در گردش بنگاه‌ها

استفاده بهینه از منابع بانکی موجود، در شرایط کنونی اهمیت بسزایی دارد. گلوگاه‌های تولید در زنجیره ارزش باید شناسایی شوند و اگر مشکل آنها تأمین سرمایه در گردش ریالی است، باید در اولویت دریافت تسهیلات باشند. البته، باید پذیرفت که شناسایی بسیار دشوار است. معمولاً رانت‌جویان که از نفوذ و

ارتباطات قوی‌تری برخوردارند، شانس بیشتری برای دریافت تسهیلات دارند و بوروکراسی کشور همواره در غربالگری بنگاه‌ها ضعیف عمل کرده است. در این شرایط، برون‌سیاری شناسایی و اولویت‌بندی بنگاه‌ها در زنجیره‌های تولید به استارت‌آپ‌ها یا تشکلهای صنفی و تخصصی می‌تواند یک راه‌حل باشد. البته، باید توجه داشت که هر بنگاهی شایسته حمایت و دریافت تسهیلات نیست. بنگاهی باید به نظام بانکی معرفی شود که بتواند منابع را بازپرداخت کند و به حجم معوقات نظام بانکی نیفزاید.

در کنار منابع خارجی، سایر روش‌های تأمین مالی نیز می‌تواند در دستور کار قرار گیرد. برای بنگاه‌های بزرگ و صاحب‌توانایی، از جمله خودروسازان، استفاده از ابزار اوراق صکوک و اوراق شرکتی قابل توسعه است. این امکان با توجه به آغاز فعالیت شرکت‌های رتبه‌بندی در بورس، بیش از پیش فراهم شده است. همچنین، اوراق خرید دین می‌تواند یک راه تازه برای تأمین سرمایه در گردش باشد. در این روش، بنگاه‌ها می‌توانند نقدینگی اوراق و اسناد تجاری خود را پیش از سررسید دریافت کنند.

برای کاهش سرمایه در گردش مورد نیاز در بخش خریدهای داخلی، تسهیل استفاده از LC داخلی توسط شبکه بانکی باید دنبال شود. در این مورد، پذیرش LC داخلی از سوی شرکت‌های بزرگ تأمین‌کننده، از جمله فولادسازان می‌تواند از طریق وزارت صمت دنبال شود تا فشار بنگاه‌ها به نظام بانکی برای تأمین سرمایه در گردش کاهش یفت. همچنین، بانک مرکزی می‌تواند در چارچوب سیاست‌های پولی خود، با ورود و مداخله در بازار اوراق شرکتی، نرخ تأمین مالی را برای بنگاه‌های تولیدی کنترل کند و نقدپذیری اوراق شرکتی را نیز افزایش دهد. برای تأمین سرمایه در گردش مورد نیاز پیمانکاران دولت، اوراق بهادارسازی بدهی‌های دولت که به عنوان بخشی از بسته اصلاحات اقتصاد کلان ذکر شد، می‌تواند کارگشا باشد. در حال حاضر، حجم انبوهی از بدهی‌های بالتکلیف دولت در ترازنامه پیمانکاران دولت انباشته شده است که تعیین تکلیف، اوراق بهادارسازی برای آنها می‌تواند این بدهی‌ها را نقدپذیر کند و از مشکلات این پیمانکاران بکاهد.

توقف مداخلات مخرب دولت در بازارها

وقتی یک کشور به دلیل اشتباهات سیاست‌گذاری دولت، با افزایش نرخ تورم روبه‌رو می‌شود، معمولاً از چنین دولتی انتظار می‌رود که ادامه اشتباهات خود، برای کنترل تورم به سرکوب قیمت‌ها و فشار به بنگاه‌های تولیدی روی بیاورد. این تجربه، تنها مختص به ایران نیست. در این مجال، به سیاستگذاران محترم توصیه می‌شود تجارب مکرر خود در گذشته‌ای نه چندان دور را در کنار دهه‌ها تجربه بین‌المللی به یاد بیاورند. واقعیت آن است که این سرکوب‌ها نه تنها در کنترل تورم مؤثر نبوده‌اند، بلکه از طریق فشار به بنگاه‌های تولیدی و تشدید رکود، بر عمق مشکلات اقتصادی افزوده‌اند.

در شرایطی که بنگاه‌های تولیدی با ده‌ها مشکل ریز و درشت مرتبط با تحریم‌ها دست و پنجه نرم می‌کنند، شایسته نیست فشار مضاعفی از ناحیه دولت به آنها وارد شود. البته، تجربه صنعت خودرو در سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد که دولت این ظرفیت و شجاعت را دارد که در سیاست اشتباه خود تجدینظر کند. با اعلام سیاست‌گذاری خودرو در سطح ۵ درصد زیر قیمت بازار، این دغدغه و نگرانی در صنعت خودرو مرتفع گردید و خودروسازان روی تأمین مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای مورد نیاز خود متمرکز هستند. امید است که این سیاست به سایر صنایعی که هنوز مشمول قیمت‌گذاری دستوری هستند نیز تسری پیدا کند.

الزامات تحقق حداکثری جایگزینی واردات

همان‌طور که اشاره شد یکی از فرصت‌های ناشی از تحریم برای بخش تولید، جایگزینی تولیدات داخلی با واردات است. طی چند دهه گذشته، جایگزینی واردات یک استراتژی توسعه صنعتی جذاب برای کشورهای در حال توسعه بوده است. برزیل، هند و ایران، پرچمداران استراتژی جایگزینی واردات در دهه ۱۹۶۰ و

۱۹۷۰ میلادی بوده‌اند. اما گذر زمان، ناکارایی این استراتژی را در ایجاد توسعه صنعتی پایدار به اثبات رسانده است. بنگاه‌هایی که تحت حمایت‌های گلخانه‌ای دولت در این رژیم سیاست‌گذاری توسعه پیدا می‌کنند، هرگز نمی‌توانند به بلوغ و رقابت‌پذیری در بازارهای جهانی دست پیدا کنند و اینچنین صنایعی، همواره برای تداوم حیات به حمایت‌های دولت نیاز دارند. در صورتی که کشور در شرایط طبیعی قرار داشت، پیگیری جایگزینی واردات با مختصات تجربه شده آن هرگز توصیه نمی‌شد. اما شرایط ویژه کشور و محدودیت‌های ناخواسته تحریمی، اقتضات خاص خود را دارد و سیاست‌های ویژه‌ای را می‌طلبد. در این شرایط، ضرورت دارد که با شناخت آسیب‌های استراتژی جایگزینی واردات، برنامه‌ریزی صنعتی کشور به گونه‌ای هدایت شود که صنایع و محصولات می‌توانند توسعه می‌یابند، برخلاف تجربه گذشته، بعد از رفع تحریم‌ها نیز پایدار و رقابت‌پذیر باقی بمانند و پشتوانه‌ای برای صنعت و تولید کشور باشند. الزامات این مهم به قرار زیر است:

۱- اولویت‌بندی براساس مزیت‌های نسبی کشور: سیاست‌گذاران و فعالان اقتصادی باید این سؤال را بپرسند که به چه دلیل تولید داخلی یک کالا پیش از برقراری تحریم‌ها در کشور شکل نگرفته و یا سهم قابل توجهی از بازار یک کالا در اختیار محصولات خارجی بوده است؟ آیا اساساً کشور در تولید این محصولات فاقد مزیت نسبی بوده است؟ آیا به دلیل نیاز به حجم بالای سرمایه‌گذاری، یا تکنولوژی بالا، تولید این کالا به سرمایه‌گذاری شرکت‌های خارجی و ورود تولیدکنندگان مطرح بین‌المللی نیاز دارد؟ یا اینکه کاهش مصنوعی نرخ ارز حقیقی، مانع از توجیه اقتصادی تولید این محصول در کشور شده است و در صورت اتخاذ سیاست‌های ارزی حامی تولید و صادرات، حتی با رفع تحریم‌ها نیز امکان تداوم تولید آن کالا در کشور وجود دارد. آیا با ظرفیت‌های تولیدی موجود امکان تولید محصول، با افزایش تولید آن وجود دارد، یا برای تولید آن، کشور به سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات و صرف چند سال زمان نیاز دارد؟ این محصول تا چه حد در زنجیره ارزش دارای اهمیت است؟ آیا امکان تأمین و واردات پایدار این محصول، حتی با وجود تحریم وجود دارد؟ تولید داخلی این محصول تا چه حد برای کشور دارای اهمیت راهبردی است؟ پاسخ به این سؤالات ذهن سیاستگذار و البته، فعالان اقتصادی را نسبت به اولویت‌های جایگزینی واردات در شرایط تحریم روشن خواهد کرد.

۲- تمرکز بر افزایش تولید کالاهایی که پیش از این تولید داخلی داشته‌اند. برای بسیاری از محصولات وارداتی، از جمله محصولات نهایی مصرفی خانوارها، تولیدات داخلی کالاهای مشابه خارجی وجود داشته است. در این بازارها، تقویت تولیدکنندگان داخلی، کمک به تأمین سرمایه در گردش آنها و تأمین ارز مورد نیاز برای واردات مواد اولیه و واسطه‌ای، می‌تواند راهگشا باشد.

۳- تقویت برندهای داخلی و تولیدات کارخانه‌ای: در برخی از محصولات مانند پوشاک و کیف و کفش، از دست رفتن سهم بازار محصولات داخلی در دوره پیش از تحریم، علاوه بر سیاست‌های نادرست ارزی، ناشی از ضعف در برندسازی و تولید کارخانه‌ای بوده است. بسیاری از تولیدات پوشاک، کیف و کفش کشور، در کارگاه‌های کوچک و سنتی انجام می‌شود. در نتیجه، صرفه به مقیاس لازم برای سرمایه‌گذاری روی برندسازی، طراحی‌های منحصر به فرد و متناسب با سلیقه بازار و بازاریابی و تبلیغات ایجاد نمی‌شود. در نتیجه، محصولات عمدتاً با کیفی‌برداری از برندهای خارجی تولید و به بازار عرضه می‌شوند. هر چند که محدودیت‌های تحریمی، به طور طبیعی باعث افزایش تولید و رونق این بنگاه‌های کوچک شده و می‌شود، اما این سبک از تولید پایدار نیست و بعد از رفع تحریم‌ها مجدداً دچار رکود خواهد شد. لذا، پیشنهاد می‌شود وزارت صمت روی حمایت از تولیدکنندگان صنعتی و صاحب برند تمرکز کند و نیاز بازارهای داخلی را از طریق افزایش تولید این دست از تولیدکنندگان تأمین نماید.

مجموعه مقالات سیاستی به مناسبت نکوداشت حاج آقا علامیرمحمد صادقی

